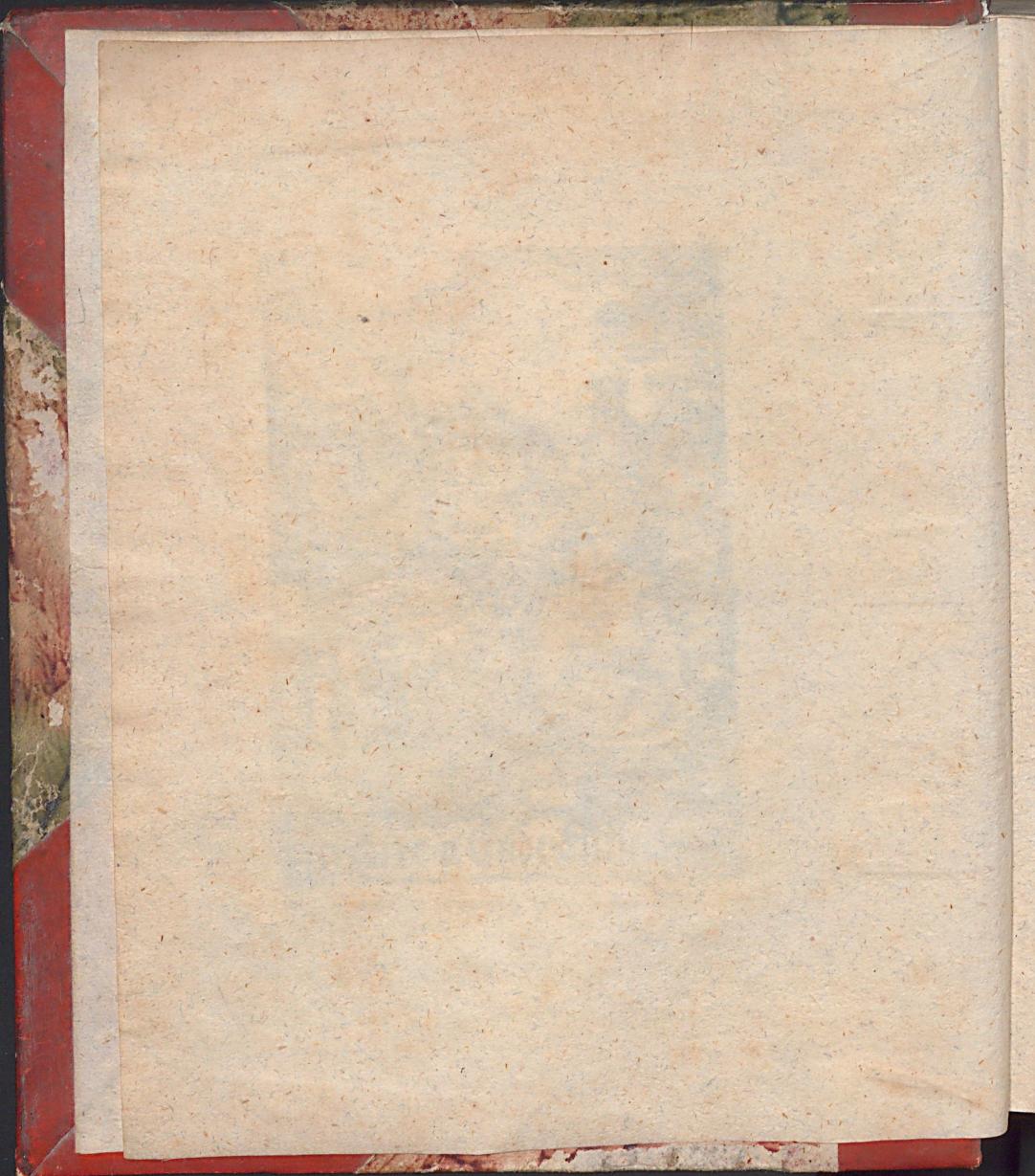

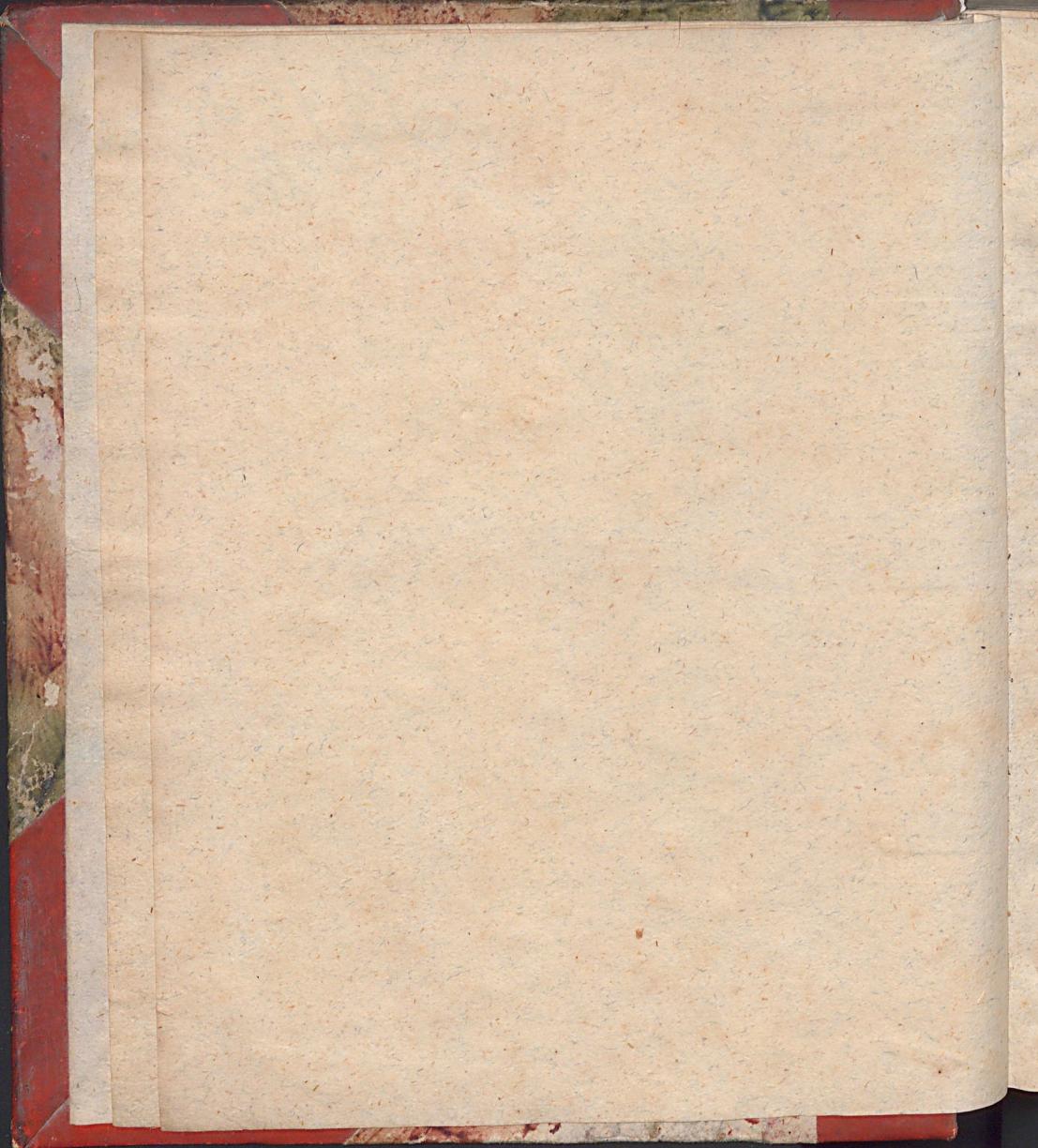

Freiherr v. Ende-Schlossnitz.

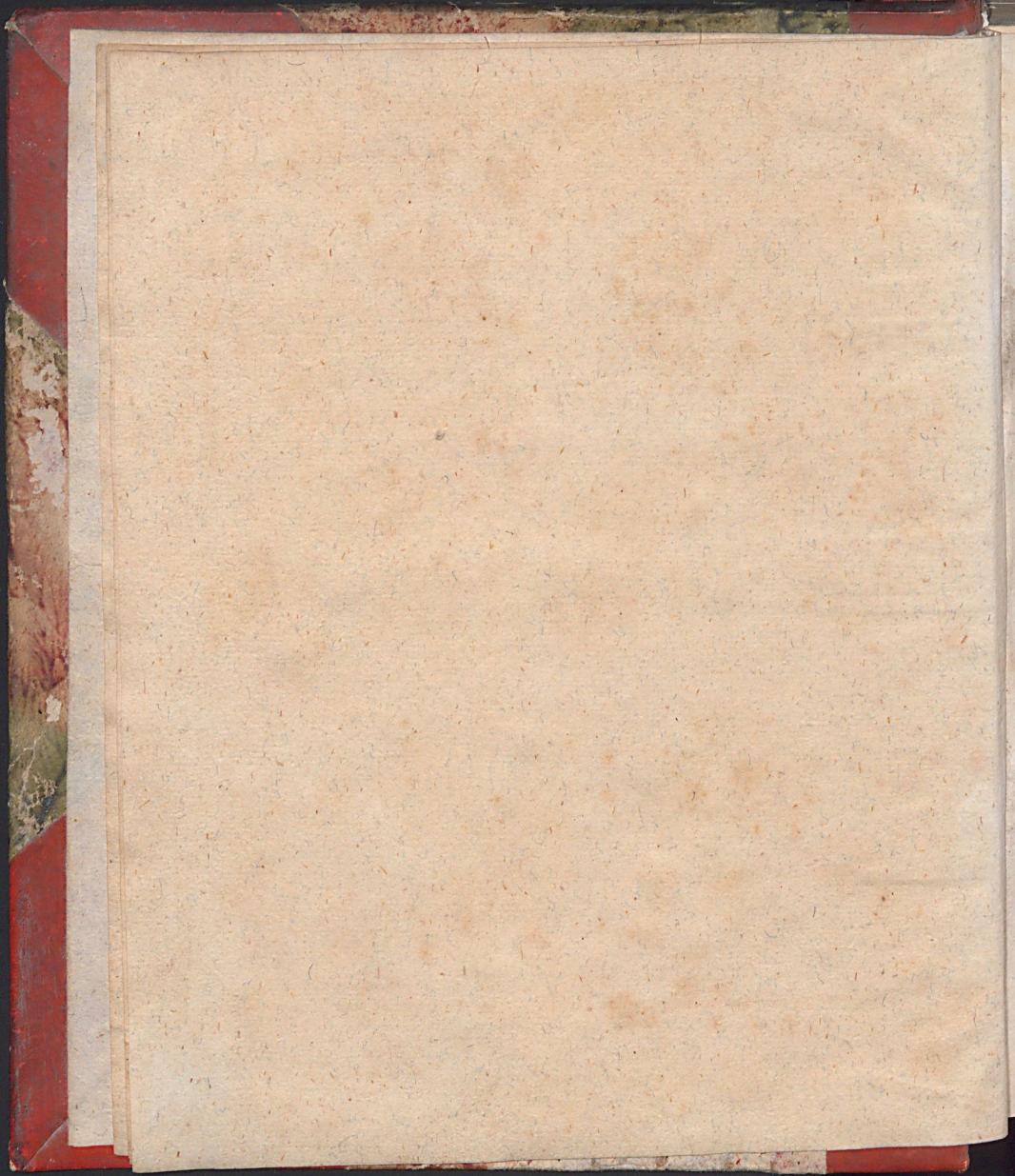

Bz. 138.
86.

Q. D. B. V.
DISPUTATIONIS
DE
P O L O N I A
NUNQUAM
TRIBUTARIA,
SECTIO V.
ANNUENTE DIVINI NUMINIS
GRATIA,
IN
INCLYTO GEDANENSIMUM ATHENÆO,
P RÆSIDE
DN. JOHANNE SCHULTZIO,
J. U. D. EJUS ET HISTOR. PROFESS. ORDIN.
NEC NON DICTI ATHENÆI INSPECTORE,
FAUTORE ET P RÆCEPTORE SUO
cō, quō par est, cultu etatem prosequendō,
IN AUDITORIO MAXIMO,
HORIS MATUTINIS,
D. XXIV. Septemb. A. R. S. M DC XCIII.
Placido Eruditorum Examini submittit publicè
DANIEL SCHRAADER,
Gedanensis.

DANTISCI. Typis DAVIDIS FRIDERICI RHETII.

Summis in Patriam Meritis, inclytis

V I R I S

MAGNIFICIS, GENEROSIS, MAXI-

MEQUE STRENUIS

D O M I N I S,

DN. GABRIELI SCHÜMANNO,

Reipublicæ Gedanensis Praeconsuli, & p. t.

Pro-Praesidi Gravissimo,

DN. C H R I S T I A N O

S C H R O E D E R O,

Urbis Patriæ Praeconsuli & Proto-Scho-
larchæ Venerando.

Nec non

C O N S U L T I S S I M O , N O B I L I S S I M O ,

A M P L I S S I M O Q U E ,

DN. S A L O M O N I W A H L ,

Dicasterii Primarii Asfessori dignissimo.

Dominis, Patronis, Mæcenatibus, Evergetis, Pa-
rentis b. m. loco suscipiendis, aeternaque mentis
observantia colendis.

Hoc quicquid est exigui speciminis historici, in benevo-
lentia obtinendæ ac conservandæ incitamen-
tum cum omnigena Prosperitatis voto offert

DANIEL SCHRADER, Gedanensis.

SECTIO V.
DE
POLONIA NUNQUAM
TRIBUTARIA
Serie Imperantium ducta.

A

Mieczeslao I. Christiano ad Casimirum I. ultimum illâ etate Regii Tituli possessorem; continuato simul ordine Imperatorum Romano-Germanicorum, ab Henrico I. Aucupe ad Henricum III. annexa quoq[ue] temporis ratione ab A. 919.
ad A. 1057.

§. I.

PAUCA quidem de rebus gestis Zemoviti II. Zemoviti Poloniæ Ducis tradunt Annales Polonici; tempore nihil actum. Nullâ enim re aliâ clarior, quam filio Mieczeslao I. dicto, non tam suâ quam Posterorum virtute memoriam sui Posteritati reliquit. Ast, cum in compilandâ Ducum Poloniæ Historiâ studium mihi præsens non sit; ad pertexendam Argumenti propositi telam sufficiet, Annorum, quibus Libertas Poloniæ tentata videtur, vindicata (1) a silentio simul, justam exhibuisse rationē. Incidunt vero hæc in tempora Henrici I. Aucupis fasces Imperii Romano-Germanici ab anno 919. ad annum 937. tenentis. Bella ab ipso cum vicinis Slavis gesta referunt Annales; Unde haud leve

P

Liber-

*An Mieczes-**slai I. &**Henrici I.**Imperatorū.**Résp. neg.**(1) a silen-**tio.*

Non Poloni Libertati Gentis nostræ imminet præjudiciū; ex-
ab Henrico ternā tamen magis verborum specie, quām vero
devitū. & causæ nostræ adverso intellectu. Regino seu
potius ejusdem Continuator scribit, Henricum
Sed alii Sla- iustum stabiliende paci, & reprimende Savorum
vi. sevitie fortiter instituisse. Ad annum DCCCCXX.
in Chronico libr. 2. pag. 74. & ad annum
Uncrani. DCCCCXXXIV. Eundem Slavos, qui Uncrani
vocantur, hostiliter invasisse & viciisse, sibique tri-
butarios fecisse pag. 75. Abbas Stadensis
Bohemia ab Henrico Tributaria facta meminit ad
annum 920. folio 101. & paulò post ad annum se-
quentem folio 102. Henricus, inquit, Rex jam
tum à Puerō timens Deum. Et in ejus misericordiā
totam habens fiduciam suam, Hungros quidem multis
& gravibus preliis triumphavit, itemque Bohemos
& Sorabos à prioribus Regibus domitos, & cœte-
ros Sclavorum Populos unā, grandi prelio ita
percussit, ut residuit, qui pauci remanserant & Regi
tributum & Deo Christianitatē ultrò promitterent
Conveniunt hīc & rerum & verborum similitu-
dine Adamus Bremensis Historiae Eccles. lib. 1.
cap. 48. Helmoldus Chron. Sclav. lib. 1. cap. 8.
Oboriti. Lambertus vero Schaffnaburgensis Abotritos
tantum ab Henrico subactos refert ad annum 931. pag.
Deleminciis, 155. Ditmarus in laudes Henrici effusior, regio-
Vitz, Heveli- nes ab illo Tributarias factas has numerat; Bohe-
& Redarii. miam, Deleminciā, item Obetritos, Vilczos, Hevellos

& Redarios lib. 1. pag. 6. Idem sentiunt, *Witichindus Corbejenſis Annalium lib. 1. pag. 639.* *Sigebertus Gemblacensis in Chronographia ad annum 921. A. 931. Abbas Urspergenſis p. 213.* Et ex his recentiores fortè de promptā texunt Historiā. *Mutius nimirūm, in Chron. Germanie lib. 9. p. 96.* *Crantius Vandalie lib. 2. cap. 27.* *Curejus Anna- lium Silesie pag. 29.* & fusiūs Fabrichius de originibus Saxonie lib. 2. ad annum 918. pag. 102. *Ad annum 928. p. 114.* id insuper addens, nullā tamen Gentis nostræ injunā p. 115. verb. *Contra Polonus Lusatium Marchionem Praeſetum ad defendendos Germanie limites constitutum fuisse.* *Annales Poloniæ hic silent;* & quæ ab Exteris metuebantur tela, non in Polonum, sed in alios Slavorum populos vibrata exhibuimus.

S. II.

Ad Mieczeslai I. Christiani Res gestas vo- Probatur t̄d
cat Ducum Poloniæ Series. Nominis istius variatio (2) ex con-
vel ex errore scribarum, vel ex difficiili Exterorum fusione no-
pronuntiatione orta, maximæ in Sclavorum Hi- mina Ducum
storiâ Confusionis fortè causa exstitit; accedente variorū Sla-
insuper Superstitione, quâ nomina *Mieczeslao-* vicorum.
rum & Boleslaorū boni auspicii ac Ominis fu-
isse credebantur; Ut & Bohemi & Poloni & reli-
qui Sclavi frequentius illo uterentur, observante id
Crantzio lib. 2. *Vandalie cap. 29.* De Nominum Varii enim
Ergo istorum variatione quædam hic præ- erant Misi-
mittenda erunt, scopo nostro haud exiguum lu- cones & Bo-
terminatio. leslai variæ
P 2 cem ne expressi.

cem collatura. Fuere inter Slavorum Reges & Duces famâ rerum gestarum celebres *Misico* *Misjui* (hic litera. t. ex malè locatâ virgulâ literæ Polonicæ, ī. quæ duritiē pronunciandi requirit fortè inserta) *Mislao*, *Misica*, *Misizla*, *Misfungus*, *Mieczeslaus*; quod ultimum nomen ob sui venustatem, Polonico foro donatum, idem est, quod *Laus Gladio parta*, surrogatum in Locum Vociis *Misico* à Polonico *Mieszac* miscere derivatæ. Eadem fata Boleslai nomen expertum est, dem, qui Boleslaus, ut jam *Bogislai*, jam *Bolislai* jam *Boizlai* jam *Biozlani* sono exprimeretur. Nec sine ratione concicere licet, *Bilungi* appellationem ex eādem radice ortam, ob consimilem *Misungi* à *Mislao* deductionem. In hoc nominum Labyrintho, filo Ariadnæo, accuratâ nimirum rerum gestarum & temporum conciliatione opus est: quam quidem, an ipsi οὐχεῖοι semper observaverint, meritò dubitare licet; ut scripta eorum in genuè mox tradenda, documento erunt. Sane, *Hum inqui.* ut difficilè præsentium Censuram esse, rectè judicavit Vellejus Paterculus, ita facilis eorum est ritasem rerum exterarum præsentium & difficultem *Pat-* & quasi præceps fides. Novis allicitur, & si grata fuerint, iisdem applaudimus & in erroris sequelam haud paucos trahimus. Sope res voti cum gestis commutantur, & plerumque in exteriorum nostrorum cœcūtum, vel adulatio, vel odio ignorantiâ Scriptoris decepti. Totò die docemur, quām exigua Novellis ita dictis & ex iisdem

iisdem compilatis Ephemeridibus fides sit habenda. Posteris id privilegii datum, ut ponderatā probē variorum monumentorum autoritate, nec metu odii, nec spē gratiæ rem ingenuè tradere, & ut meruēre rem debitam, omnibus re-pendere possint. Hæc Regum nostrorum initia Reipublicæ fuit fors atque conditio. Altum de illis, ubi cum gloriâ res gestæ, silentium; iniqua judicia de actis nec laudem nec vituperium merentibus. Posteris debentur debiti Regibus nostris decoris vindiciæ. Ita nulla Virtus latet & Seneca judi-latiſſe non ipſius eſt dāmmum. Veniet qui conditam, cō id confir- & ſeculi ſui malignitate compressam, dies publices matur. Paucis natus eſt, qui Populum etatis ſue cogitat. Mu-lta annorum millia, multa populorum ſupervenient: ad illa reſpice, etiam ſi omnibus tecum viventibus ſi-lentium livor indixerit, venient, qui ſine offensâ, ſine gratiâ judicent. Si quod eſt pretermi virtutis ex fa-mâ, nec hoc interit: ad nos quidem nihil pertinebit posterorum ſermo: tamen etiam non ſentientes colet, ac frequentabir. Nulli non virtus & vivo, & mor-tuo, retulit gratiam: ſi modo illam bonâ ſecutus eſt fide, ſi ſe non exornavit & pinxit, ſed idem fuit, ſive ex denunciato videbatur, ſive imperatus ac ſubitâ. Nihil simulatio proficit, paucis imponit leviter ex-trinsecus inducta facies: Veritas in omniem partem ſui ſemper eadem eſt. Que decipiunt nihil habent solidi. Tenue eſt mendacium: perlucet, ſi diligenter inſpexeris. Judicio Seneca Epist. 69, in fine.

§. III.

Superstitem adhuc sisto *Henricum Aucupem, Mieczeslao* & tate illius à *Czemo* vito Patre in societatem regiminis forte accepto. Cùm hoc nulla Imperatori bella intercessisse constat;

(4.) *Mulam* Ast *Mislaum* quendam Obovitarum Regem Obovitarū Anno 931. ab Henrico defecisse, Hamburgum quidam Dux evertisse & vicina loca vastasse, ab Imperatore ab *Henrico I.* tandem repressum & eò adactum, ut cùm gente devitius me suà ac sociis non tributum modò se pensurum, moratur. sed & Sacrum Baptismi lavacrum suscepturnum polliceretur; ex Annalibus Slavicis & Germanicis perspicue deduxit *Bangertus* in *Comment. Helmoldi* pag. 38. Exinde fortè ob Nominis similitudinem, & Christianæ religionis receptæ conditionem suspicioni locus esset; Mieczeslaum sc. Polonum fuisse eundem, de quo hactenus tradi-

(5.) In illo ta, cùm & Poloniæ Scriptores fateantur *Mieczeslaui* geste con czeslaum Polonum Christianorum Mysteriis initia-
venient cum Mieczeslaui sum fuisse; Quanquam tempus longius exten-
Polono; sed dant, & rem gestam in annum Christi 965. collo-
diversitas ex cent, teste Cromero lib. 3. p. 46. Henrico Impe-
Chronologia ratore jam ante 30. circiter annos è vitâ erepto.
ostenditur.

§. IV.

Mieczeslaui Sed graviora instant, quæ à *Conringio* op-
erata, faccio- ponuntur, libertati Poloniæ maximè adversa, eò-
dū in Impre- que magis metuenda, quod testimoniis scripto-
rio Ottone. rum autem ferè munita proferantur. Quæ
I. II. III. de

NUNQUAM TRIBUTARIA. 106

de Ottonum I. II. & III. Atque Henrici II. Opponitur
 sancti dicti, Bellis cum gente nostrâ gestis, eo- & Conringio
 rumque successu & ducis de illâ Triumphis tra- Dithmarus
 dit, Dithmari Episcopi Mersburgensis, coœvi au- scriptor coœ-
 thoritate nituntur. Indulget illi nimium Hart- vus referens
 knochius d. L. 1. c. 2. §. 10. agnoscens tributariam Polonos ab
 fuisse Poloniā, additâ tamen molli interpreta- Ottone I. de-
 tione: pensionem, nimirūm, quam alter tributi vitos.
 nomine accipit & exigit, non continuò certum Admittit id
 indicium esse subjectionis p. 58. Curæus in ap- Hartknoch
 plausum sententiaz sur dulcedine quâdam hono- cum molli
 ris inescatum pertrahere conatur Lectorem, dum interpreta-
 Regno nostro societatem & subjectionem floren- curæus sub-
 te tunc Imperio, cui aliæ gentes nobilissimæ pa- jectione Polo-
 rebant, nihil esse ignominiosam judicat Annal. norii in glo-
 Siles. p. 34. riam verit. riam.

Ad fontem verdò ipsum jam accedamus, ex Excerpta è
 Ditmario quicquid præjudicij elici possit, pro Ditmario
 eâ fide, quæ Historicum decet, producturi. Inici- ingenuè tra-
 tium ipsi à Venceslao & Boleslao Ducibus Bo- dunur.
 hemia, iisque fratribus; illum Domino ac Regi Bohemi ab
 (hoc est Imperatori Ottoni Primo) fidelem & à viti. Ottone I. de-
 Boleslao fratre nefariè occisum, tradit. lib. 2. Chro-
 nici pag. 18. Annales Bohemiæ addunt, Vences-
 laum tunc cum aliis Germaniæ Principibus Ma-
 jestatem Cæsaream officiosè comiterque conser-
 vasse & Ottonem decus Regium eidem contulisse
 atque à tributo eum absolvisse, tandem Boles-
 laum Venceslai fratricidam à Cæsare bellò petitum
 & armis eò adactum, ut pacem oraverit, eamq;
 certus

certis legibus impetraverit, Dubravii testimonio
lib. 4. p. 37. lib. 5. p. 40. & 41. Pergit Dithmarus:

Item Luziti, Gero Orientalium Marchio Lusizi & Selpuli Misico-Selpuli, Mi-
conem quoque cum sibi subjectis imperiali subdidit
sico quidam, ditioni. Herimannus Dux Selburem & Mislu-
Selburi, Du. cum suis Imperatori Tributarios fecit lib. 2. pag.
ces Slavorū. 25. Inter ea Udo Venerabilis Marchio Misiconem

Misico ad Imperatori fidelem, tributumq; usq; Varta fluvium
Solventem, exercitu petivit collecto. Ad cuius au-
xilium pater meus Comes Sigefridus tum juvenis,
tributarius nec dumque conjugali sociatus amore, venit solum
factus. cum suis, & in die Sancti Johannis Baptiste adversus
cum pugnantes, primoq; vincentes a fratre ejusdem
Cideburo, exceptis tantum comitibus praefatis, omnes
optimi milites interfecti oppeterunt in loco, qui vo-
catur Cidini. Hac de famâ miserabili Imperator
turbatus de Italâ Nuncios misit præcipientes Udoni
atque Miseconi, si gratiam suimet habere volu-
issent, usque dum ipse veniens causam discuteret, in

Misico & pace permanerent. lib. 2. pag. 35. — Porro; Huc
Boleslani, co- (Quedlimburgum) scilicet Misico & Boleslaus
ram Impera- Duces confluebant Imperatoris edicto cum omnibus
tore causam Regni totius Primarius, consummatisq; pacificè cun-
suam agunt. Etis ditati muneribus magnis reversi sunt ad sua le-

Quis ille Mi- tantes. p. 36. Quis jam ille Misico fuerit, ut con-
stet, materiæ nostræ præcipuum erit momentum.
sito?

Ditmarus Ditmarus hactenus nihil certi determinat, nisi
hactenus ni- quod lib. 4. p. 80. Misiconem quandam Pole-
hil certi ex: niorum Ducem Inclytum appelle lib. 4. p. 80.
Drimit.

Eun-

Eundem *Misiconem* (vel ex conjecturâ ipsius, *An idem, qui vel recentiorum Historicorum*) Boleslai Patrem, *s. vi.* postea Pole-
vente egregio Hudone, domum, in quâ cum esse sciebat, nitorum Dux
crusinatum intrâsse, vel eo assurgentे nunquam præ- appellatur.
Obj. 1. a nomi-
nissimis simili-
tudine.
Obj. 2. à re-
rum gestarâ
convenien-
tia.
lib. s. pag. 109. Convenire videtur, rerum gesta-
rum similitudo; matrimonium scilicet Misiconis
cum Dombravâ, Boleslai Bohemicæ Ducis Filiâ
(vel etiam agnâtâ) & succedens Misiconis, Dom-
bravæ instinctu ac solertiâ, ad Christianam reli-
gionem conversio: ut ex eodem loco Dithmari
pag. 89. constat. Polonicis æque ac Bohemicis
Scriptoribus utrumque in Historiâ Mieczeslai Po-
loni observantibus. Ut videre est in *Crome-*
Obj. 3. à Po-
lonorū Scri-
ptorum con-
fessione.
ro lib. 2. p. 46. & Dubravio lib. s. p. 41.

§. V.

Hæc sparsim à Dithmaro interjecta, non ha-
bitâ temporis & expressâ ab illo semper regionis
ratione, adeò, ut *Misiconis* nomine jam Polo-
num, jam Bohemum, aut alium fortè Gentis Sla-
vicæ Ducem intellexerit. Sanè si antiquiora
evolvamus monumenta, luculenter constabit,
Reſp.
(1.) Incer.
rum, quem
Misiconem
Dithmarm
intellexerit.
Misiconem istum non Polonorum sed Slavorum, (2.) aut
qui *Liucaviki* vocantur, fuisse Regem. *Witti-*
quiora mo-
chindus Corbejensis enim, Scriptor ipso Dithmaro numenial re-
(qui sub Ottone II. anno circiter 976. natus est, ipse ferunt, Mis-
natirritatis sue testis lib. 3. p. 49.) Antiquior & Ot-
tonis I. Imperatoris scriptor Coævus (ut id patet
ex libris ejus ad Mechtildam Ottonis I. filiam, osten-
dentibus Duce fuisse.

2

dentibus idem Trithemio ad annum 952. & Henrico Maxibomio in Vitâ Witichindi) disertis verbis refert: *Misicam Regem*, cuius potestatis erant Slavi, qui dicuntur Liucaviki duabus vicibus superatum; fratremque ejus interfectum & prædam magnam ab eô extortam; devictos quoque à Gerone Præside Slavos, qui dicuntur Lusici, & ad ultimam servitutem coactos, Seliborem & Misthavum ab Hermanno Duce subactos. — Eundem *Misicam* paulo post scribit, Amicum Imperatoris factum & institu^t Vigmanni à Slavis, qui dicuntur *Vuloni* bellò lacessum, sed Boleslai Regis Bohemorum Generi sui auxilio adjutum, Vigmannum superasse &

(3.) conve- Imperio Romano fidelem semper mansisse. lib. 3. anna-
uit accurata- lium pag. 660. & 661. Hæc memoriarum tradidit Witichindus testis Coævus, in describendis rebus per-
rerum gestarum simili- spicuus, ingenuus, atq; ita omni exceptione major.
tudo.

Res vero ipsa loquitur: *Misicam* Witichindo dictum eundem esse, qui à Dithmaro *Misico* appellatur. Inest enim voci utriq; tanta similitudo, ut leni tantum literæ a. in o. inflexione accedente, nec ovū ovo similius esse dixeris. Distinctus hic *Misica* à *Mistui*: Victus ille à Gerone Præside; gener Boleslai Ducis Bohemiarum factus (ex conjugio Dombravæ) Amicus tandem Imperatoris salutatus. Quæ major nominum ac rerum convenientia? In Licicavicorum appellatione tanquam in scirpo nodus quereretur, faciliter tamen conatu solvendus, cum ipsa nominum disparitas non eundem sed diversos fuisset populos, *Polones* & *Licicavico* lucu

NUNQUAM TRIBUTARIA. 110

luculenter ostendat. Non ignotam fuisse Polonorum appellationem, supra evictum; Nec ullus Scriptorum eandem ex utrisque gentem constituerentur ausus est. Quas verò sedes *Luticavici* tenuerint, non convenit inter Commentatores Historiarum Slavicarum. Hartknochius eos in hodiernâ Lusatia *Luticavici*, collocat lib. i. c. i. thesi ultima. Bangertus, et si in opinione suam trahatur ab Hartknochi, diversum sentire videtur, dum Soravos in hodiernâ Lusatorum regione habitasse demonstrare conatur pag. 11. Reinerus Reineccius Lusatios olim Lutikos dictos fuisse, non sine fundamento conjicit in appendice 1. Chronic. slav. pag. 218. Hisce conjecturis nostram addere liceat; Luzikavicos Gentem vel ex duabus compositam fuisse, nempe ex Luzicis ac Vilcis; quales olim fuere Celtiberi, populus ex Celtis & Tiberis conflatus, vel coniunctim Lutikavicos dictos, ex ignorantia Synonymorum; cum Lutizii & Wilci eadem gens sint, diversis tantum nominibus insignita. Quicunq; tandem fuerint, Polonus tamen non fuisse eosdem sufficienter evictu, fatente ipso Henrico Mæibomio in *Mæibomii in Notis ad Vitichindum* pag. 700. in fine, ubi eundem esse Misicam Lucicavicorum Regem adstruit, qui Dithmaro Misico dicitur. Ad confusionem ex consimili Imperantium appellatione ortam diluendam vocat materiæ series. Imbelli in solâ vocum similitudine patrocinium queri, sectio 4. ostensum; accedente *Witichindi* sententiâ litis in hoc arguento motæ decisoriam. Imò ex aliis Historiæ Slavicæ commentatoribus mox patet;

Q. 2

¶¶¶ DE POLONIA

tebit; *Bohemos*, *Obotrius*, *Vagrios* & *aliros Slavos*, quibus Duces *Misiconum* nominibus fortè insigniti præfuere, ab *Ottone primo* devictos & tributarios redditos. Altum interim de Polonorum subjectione silentium, aut fortè res à Polonis cum gloriâ gestæ silentio dissimulatæ.

(5.) *Varii Helmoldum* accuratissimum in Historiâ Slavorum scriptorem perspicuè differentem primùm *rum & alio*. audiamus: *Fortissimus*, inquit ille, *Otto Rex consum Slavorū* verit Exercitum ad subjugandos Slavorum rebellēs, *Duces*, qui *quas Pater ejus uno grandi bello domuerat*, ipse tanta *bella sue* deinceps virtute constrinxit, ut tributum & Christum cum Imperio statuam pro vitâ simul & patriâ, libenter offererent viatori, baptizatusque est totus gentilium populus: Ecclesia in Slavoniâ tunc primum construē. L. 1. Chron. Slav. c. 9. n. 8. Eandem rem iisdem ferè verbis traditam videre licet in *Adamo Bremerensi* L. 2. c. 2. & *Abbate Stadeni* ad A. 948. *Paulo Langio Cygneo* in *Chronic. Citizensi* p. 756. num. 40. *Jungendus* dictis Authoribus *Continuator Reginonis*, (quem *estate Ottonis I. & II.* fortè vixisse finis annaliū ejus innuit; id quod etiam inde elicetur, quod *Geronom Ottonis I. Duce bellī, sui temporis optimū Principē* vocet ad A. 965.) *Dithmaro coœvus*, qui *Slavorum primo ab Ottone devictorū* s̄epe meminit ad annum 954. 959. 960. 963. *Specialius* verò *Bohemoru Slavorum* mentionem injicit ad annum 950. scribens: *Boleslaum Bohemorum Principem Imperatori rebellantem victum & per omnia istius ditioni subditum fuisse.*

isse. Polonorum acta silentio prætermissa argumen-
to sunt, aut nulla illis cùm Imperio Germanico intercessisse bella; aut minori cum Imperatorum gloriâ gesta fuisse. De eodem Boleslao Fratricida ab Ottone superato refert. *Sigebertus Gemblacensis* ad annum 938. 941. 950. Ad annum verò 958. Slavos à *Vigmanno* adver-
sum Imperatorem excitatos, repressos tandem,
occiso illorum Regulo tradit. Quem Vigmannum
ad Slavos non Polonos transiisse constat ex
Dithmaro lib. 2. p. 25. Cum Polonorum Ducem
Misiconem occisum fuisse ex nullis annalibus
ostendi possit. Pergit *Sigebertus*: Vigmannum
nempe contra Ottonem Rebellem à *Misachâ*
Slavorum Regulo Imperatoris amico peremptum
ad annum 967. p. 585. Cum Sigeberto conve-
niunt Author *Magni Chronic Belgici* pag. 78. nu-
mero 33. Viterbiensis relatio eodem tendit P.
17. p. 475. *Fabricius* Misiconem hunc Bohemiæ
Ducem fuisse vult, & Ottonis III. auxilio fre-
tum cum fratre suò Boleslao Bella gessisse scribit
lib. 2. Originum Saxoniarum p. 216. & sequentibus.
eundemque Misiconem intellexisse credendus est,
qui Dithmaro Cliens Ottonis III. eique fidelis
dicitur *L. 4. p. 67.* Porro termini extensæ Hen-
rici Aucupis & Ottonis I. in Slavorum regionem
potentia indicio sunt, in Poloniā usque hanc
Imperatorum bigam nunquām penetrâsse;
Nam illos tantum populos Slavos Rebelles ab
Ottone primo subactos, quos pater ejus *Henricus*

Q 3

(6.) à ter-
minis exten-
sæ Imperato-
rum in Sla-
vorum ditio-
nes non veræ
Polonias
Domue- potentie.

domuerat, tradunt annales. Ab Henrico verò, qui Slavorum populi domiti fuerint, §. 1. & 2. fuisse ostensum. Nec est, quod Conringius tantopere urgeat ex Dithmaro pag. 22. lib. 2. Misiconem nempe Imperatori fidelem tributum usque Vurta fluvium soluisse. Hæc, addit Conringius, ni fallor, ita accipienda sunt: Tributariam tum suisse omnem Misiconis Regionem ad Vartham usque à Bohemiæ & Lusatia finibus p. 239. Simus verò & hic liberales cedendo Conringii conjecturæ; et si Dithmarus non exprimat, quis nam ille Misico fuerit; frustra tamen præjudicium Poloniæ libertati aduersum ex eo elicere conatur. Etsi enim negari non possit, Vartham fluvium ortum suum debere Poloniæ Minorie & paulò post per Majorem Poloniam fluere; docent tamè Geographici Scriptores & experientia testis, eundem fluvium prope Cüstrinum Arcem in Marchiâ Brandenburgensi fuisse in Oderam exonerare. In qua Marchiâ Brandenburgensi non Polonus sed reliquos Slavos, Herulos, Leubusios, Wilinos, Stoderanos, Brezanos cum multis aliis consedisse, Helmoldi testimonia adstruit Reinerus Reineccius dicto loco in Appendice pag. 210. Non ergò in Poloniā, sed ad Poloniæ fines protensa Imperatorum arma fuere, aliumque Misiconem non ex Polonis sed Slavicis ducibus ortum, in illo tractu à Bohemiæ & Lusatia finibus usq; ad Confluxum Oderæ & Varthæ imperantem, ab Imperatoribus dictis tributarium factum sequi oportet. Nimi-

*An accole
Varie fluvii
Poloniæ fure?*

um

um verò sibi tribuit, *Haggecus*, qui *Mieczeslaus Polonus*, vivente adhuc *Boleslao Pio Bohemorum Duce*, *Dambrovæ fratre*, anno *Christi 994.* crebris incursionibus *Bohemiam* tum vastâsse & sexto demum anno post à *Boleslao tertio Bohemiæ Duce* repressum, *Cracoviâ* & maxima Poloniæ parte tandem exutum memorat. Erroris sanè non exigui in malè locatō temporis ordine rectè arguitur & convincitur à *Cromero lib. 3. p. 50.* Tandem jus illud Majestatis circa sacra, cuius vim *Mieczeslaus Primus Christianus* exeruit, in exstructis templis, constitutis collegiis sacrīs, erectis Episcopatibus, firmum atque inconcussum argumentum est Supremi illicieslao & Miecius per Poloniā dominatus, ut id post alios Curæus tradit in annalibus Silesia pag. 30. & 31. Sanè, si in Poloniā usque Imperium Ottonis extensum fuisset, Ecclesiæ quoque ab illo jure ericium. Victoris constitutæ fuissent, prout in reliquis Slavorum regionibus ab Imperatoribus Ecclesiæ Deo dicatas & certis juribus ac privilegiis ornatus, legibus etiam adstrictas fuisse, memorant Historiæ Slavicæ Scriptores.

§. VI.

Cœterū quod augustiorem posteris suis principatum relinqueret *Mieczeslaus*, hortante senatu, Lampertum Cracoviensem Archiepiscopum sive Episcopum, virum doctum & eloquentem, oratorem mittit ad *Benedictum* ejus nominis Septimum

An quod pertinet a Pon-
tifice coronâ Mieczeslam,
ideo Sedi Romane tribu-
tarius factus,

mum Pontificem maximum, ut regium diadema sibi mitteret, regemque Polonorum se & posteros suos esse juberet. Quo tempore etiam Stephanus Geisæ filius, post defunctum patrem Ungariæ princeps, eadem de re suum miserat. Atque ille quidem impetravit: quanquam Ungari vulgo crediderunt ab Angelo cælitus ei diadema esse impositum: Nostro negatum est, vel quod de morte ejus nunciatum esset, vel quod differre eam rem Pontifex divino oraculo juberetur: ed quod Poloni venationibus, rapinis ac cædibus mutuis dediti, duri & immanes, contumeliosi & asperi adversus tenuiores atque subditos minùs castè religionem colere dicerentur. Hæc ex Cromero de promta relatio præjudicium libertatis amissæ inferre genti nostræ, eamque Ecclesiæ Romanæ fiduciariam reddere videtur; Verum cum hic non convenient Germaniæ Scriptores cum Polonis, in admittendâ rei gestæ veritate; Conringio dissensus istius rationem præbente his verbis: Baronius ad annum 1000. n. 18. ex historiâ Romualdi à Petro Damiano descriptâ præclarè notat, Bolislauum à Romano Pontifice coronam sibi petuisse, sed fuisse impeditum ab Henrico Cæsare; rectè hinc colligens, ab Ottone III. Bolislauum illum regium titulum non obtinuisse. Cartuitus Hungarus in vita S. Stephani narrat, anno Regni quarti Stephanum Roma coronam adeptum, quæ Misicæ Polono erat destinata. Incidit autem ille quartus annus in Christi millesimum; adeoque si vera esset Cartuiti

tuiti narratio, vel hinc appareret fabulæ illius de donato ab Ottone Regio titulo vanitas. Sed etiam illam fabulosam esse, patet ex eo, quod Misicam Polonum in tempora illa referat, qui jam dudum erat mortuus, rerum jam portiente per annos complures Bolislao filio. p. 241. Nulla h̄ic necessitate adstringimur, ad vindicandā à vano libertatis amittendæ metu Poloniā. Aptior ergo quæstiōni huic ventrilandæ patebit campus; in historiā Boleslai Audacis & successorum ejus. Polonis æque ac exteris Scriptoribus in idem tunc ferè consensuris.

§. VII.

Ottонем M. exceptit Otto II. superstiteadhus An ab Otto Mieceslao. A. 974. An ab illo prætensum in Polo- ne II. Poloniam jus armis tentatū fuerit, non exprimit Con- ni subatti? ringius. Silentio tamen præterire non possum ea, quæ in præjudicium argumenti præsentis tradere videntur annales. *Dithmarus, Boleslaum Bohemie Ducem & Misliui Obotritarum Ducem ab Otto II. devictos, refert. L. 3. p. 49. & 57.* In reliquis annualium libris parcīus de Otto II. bellis intestinis & externis distracto memoratur. *Fabricium* ergò omnium nomine h̄ic surrogemus, qui *Misiconem* Poloniæ Ducem cum Boleslao Boëmo in Imperium conspirâsse refert. Belli verò cum Polonis gesti historiam non pertexit L. 2. ad Annum 980. Forte sui immemor *Misiconem* hunc, *Miscovium* Ducem Obotritarum

R

tarum

tarum appellat, eumque Imperatori turbas cien-
tem A. 982. repressum tandem, scribit. *ibid.* p. 199.

200. *Gobelinus Persona* eundem *Misericordium*
Ducem Obotitarum *Meistovi* nominat, cœte-
rū in relatione facti cum Fabricio conveniens.
An verò Hic ipse Dux Obotitarum terram regio-
Imperio tenuerit, ut vult *Bangertus* p. 39. du-
bitare licet: sed viderit is, quem secutus est, Au-
thorem. Ita nominum & rerum gestarum in-
certitudine historia præsens laborat.

S. VIII.

A. 984.

Ottонем III. sicut series Imperatorum, in
cujus Historiā fidem meretur *Dithmarus*, judicio
Conringii non iniquo, Author penè *αντίτης*. Ve-
rū nihil ibi reperias, quo jacturam patiatur Li-
bertas Polona. Et quanquam pauca ex illo ur-

An Ottonis geat Conringius, plura excerpere libuit, ut evi-
III. etate Po- denter constet, *Polonus* (si per eos veram gen-
loni Imperio tem intellexit, non *Polavos* aut *Obotritas* aut aliam
Rom. Germ. gentem Slavicam) non subjectos fuisse ab Impe-
tributarii rato, sed maximum *Ottoni III.* fuisse terrorem.
facti.

Miseconis meminit adhuc D. Author L. IV. Eum
nempe & *Misfui* & *Boleslai* *Duces* cum cæteris in-
effabilibus confluxisse, auxiliū sibi deinceps, ut Regi ac
Dithmarus de. *Damino* cum juramētis affirmātes: Accessisse ad Hen-
vitti memi- ricum *Ottonis III.* Tutorem, regnique simul
nit, sed non usurpatorem p. 63. & 64. Eudem *Henricum*
genii presu- *Bolestai* amiciā & armis fretum fuisse p. 66. tan-
dēm.

NUNQUAM TRIBUTARIA. 118

dem pace composita inter Ottonem & Henricum Boleslaus & Misico cum suis ad Imperatorem pervenient. Omnibus ritè peractis, muneribus locupletati utrique discesserunt. Pergit Dithmarus sequent: In diebus illis Misico semetipsum Regi (h. c. Imperatori) dedit, & cum muneribus aliis Camelum ei presentavit, & duas eum è expeditiones fecit. pag. 67. È tempore Misico & Boleslaus inter se dissonantes multum sibi invicem nocuerunt, Boleslaus Luitios suis Parentibus & sibi semper fideles in auxilium vocat; Misico autem Imperatricis auxilium postularat. Nuntius poscè à Boleslao ad Misiconem mittitur, pacis tractandæ causâ, negotiù Patris tractaturus, quo v. successu, fusiùs Dithmarus exponit p. 69. & 70. item 71. Verùm nec hactenus expressit, cui Genti Slavicae Misico præfuerit, nisi quod Slavorum Wilczorum, Luititorum & Bohemorum mentionem faciat, nullam Lucavicorum Polonorum. Misicam enim Lucavicorum Regè fuisse, continuata rerum ab eodē Misiconem (Dithmaro ita dicto) gestarum series documento est; nisi Dithmaro de duobus Misiconibus sermonem fuisse, non sine jacturâ fidei ipsi adhibendæ, admittamus. Aut Unus itaque idemque erit Misico, de quo hactenus sensit aut sentire debuisset; lib. 3. p. 49. 57. lib. 4. pag. 63. 64. 66. 67. 71. p. 89. aut si duorum historiam textit, inconsultè videtur ad-^(1.) ob conjectisse: Se Misconis Poleniorum Ducis Inchyti & innam re- in superioribus libris resignati residuum explicaturum gestarū

R 2

rum, seriem.

(2.) ob *ma-*rum, cùm major fides habenda sit *Witichindo*
jorem fidem Scriptori Coævo, quàm *Dithmaro*. Accedit
habendam *Mieczeslaum* Polonum jam anno 999. obisse
Witichindo cùm tamen Historia *Misiconis* post mortem
quàm Dith- maro. *Ottonis III.* quæ anno 1002. contigit, à *Dithma-*

(3.) quod rò continuetur. Imò quædam in librò primo
Misico Polo- *Dithmari* desiderari & inter desperdita haberi, ob-
nus co iem- servavit *Joachimus Johannes Maderus* in *Edi-*
pore jam *non vixerit*, *tione Dithmari p. 15.* Ubi *Misiconis* fortè Polo-
quo res ge- niorum *Ducis Mentio* facta: quam tamen rem ut
ste. incertam prætermittimus. Sibi tamen imputet
(4.) ob *defe-* quod clariùs non expresserit; Eorumq; itaq; qui
etum in Li- *Dithmarum* seqvuntur erit sentire incommoda
bri *Dithma-* obscuræ dictionis, quæ in odium Poloniæ tor-
ri. queri nequit. arg. l. veteris ff. de *Paetis*. Si *Fa-*
bricius fidem meretur; *Misico* ille *Bohemorum*

(5.) *obscura* *Dux* fuisse credendus est, ut supra ex eodem re-
relatio con- latum, cum de bellò & pace inter *Misiconem* &
tra referen- *Boleslaum Bohemos* tractata relatio omnibus fe-
tem inter. rè circumstantiis conveniat. Nec planè con-
pretanda. temnenda est *Fabricii* conjectura, cum etiam

(6.) quod olim *Lambertus Schafnaburgensis* brevibus
omnia etiam *convenianci* quidem, distinctis tamen verbis innuat, *Misico-*
cum Misico- *nem hunc Bohemum fuisse*; *Otto*, inquit, *Rex*
nis Bohemie *Puer Bohemiam vastarvit*, *sed Misiconem cum mu-*
Dni gestis. *lieribus obvium suscepit*. ad Annum 786. & iterum;
Rex Bohemiam intravit, & ad deditiōnem coēgit ad
Annum 987. Addent lucem *Abbas Stadenis*
ad 987. & *Adam Bremensis L. 2. c. 17.* qui Slavo-
rum

NUNQUAM TRIBUTARIA. 120

rum corumque Duces Misizza, Naco, Sederich & Winulorum Duces Mizzidroum & Misrawor devictos referunt. Nemo ex his Polonus, quod non men ipsi ignotum non fuit, ut patet ex eò. Lib. 2. c. 10. Dubium adhuc superesse videtur, qui fiat, quod Poloni quoq; scriptores occasionem conversionis Mieceslai ex matrimonio cum Dombravkâ Bohemâ depromptâ ipsi agnoscant: Et hi forte decepti ex nominis similitudine, cùm multi Slavorum Principes Misicones dicti fuerint. Docet Lubomirski, oria. (7.) Polo-
morm con-
fessio ex er-
rore nominis
Misico, oria.

§. IX.

Boleslaum Chrobri jam series temporum exhibit. Initium regiminis ab Anno 999. ad 1025. communiter statuitur, adeòque Cozvum adhuc ipsi fuit Imperium Ottonis III. & Henrici II. Quantum hic hallucinetur Aeneas Sylvius, quod Misiconem Boleslao tertio Bohemiæ Duci adhuc Cozvum ponat, solidissimè explicuit Cromerus, cùm Misico longè ante tempora istius Boleslai obierit. L. 3. Rectius ergo Dubravius cum Polonorū annalibus conspirans, Historiam Boleslai Poloni ab Anno circiter Mil-

Boleslaus
Chrobri Mi-
czeslao suc-
cedit in Po-
lonia.

lesimo texit. Varia hic incident, digna memoratu, cum utrisque adversarum partium Patronis favere videantur Annales. Ut verò perspicuè & singula probè excutiantur momenta; Præcipuum eorum quæstioni materiem da-

*An ab Otto-
bit. An Boleslaus Chrobri armis Ottonis III. ejus-
ne III. Hen-
que Successoris Henrici II. vel etiam Bohemiae Ducis
rico II. vel potentia subactus, Eorum Imperio obnoxius vel tribu-
Bohemis vi-
tarii & tribu-
tarius factus.*

*Ex Dithma-
ro omnia in
genue exter-
pia tradun-
tur.*

Scriptor coœvus fidem mereretur indubiam, si accuratiorem habuisset Historiæ Slavicæ cognitionem. Scepe ab ipso Boleslaorum & Misconum nomina confunduntur, scepe Historiæ unius gentis Slavicæ cum alterius annalibus commutantur; connexione Annalium hunc errorem luculenter exhibente. Interim, quemcunque Boleslaum intellexerit, eum tamen nunquam Ottonis III. aut Henrici II. clientem aut tributarium factum, eodem Dithmaro judice, evincetur. Et ne copiosa testimoniorum citatione opus nimium protrahamus, indice tantum Lectorem ad Dithmarum remisisse proderit. Meminitis Boleslai tanquam degeneris filii Misconis, crudelis & libidinibus addicti lib. IV. p. 89. 90. & 91. Patre longè inferioris, qui imperata Imperatoris facere ut Pater ejus, recusavit lib. 2. p. 35. Scepè eum felici adversum Imperatorem fortuna usum, rebellionem tamen ejus repressam, vult. Lib. 5. p. 109. 112. 114. & 115. Victoria etiam crebrioribus elatum, omnes regionis illius terminos usque ad

Isthram

NUNQUAM TRIBUTARIA. 122

Isthram fluvium præoccupasse Ibid. Bohemias quoque regno potum, eò tamen exutum Patriam suam revisisse Lib. 6. p. 129. 130. Budissinam deinde Polonico Præsidio munitam Henrico II. jussu tamen Boleslai traditam, fatigatumque in super Coesaris exercitum rediisse p. 132. & 133. Expeditionem postea à Coesare in Boleslaum factam, sed infelici successu p. 134. 135. fugatum quidem postea Boleslaum Posnaniam usque, ibi ab Henrico pacem petiisse & obtinuisse, nullo tamen Coesareanorum lucrō. Læti enim, addit, revertebantur nostri, quia itineris longitudine & nimia fame cum intermixta belli asperitate magnum sufferebantur laborem Lib. 6. p. 138. Jaromirus Bohemus iterum à Boleslao bello petitus, ejusque ditiones, Luzici, Zara, Selpuli & Budissina occupatae, pag. 142. & 143. Rex illatum sibi à Boleslao damnum & contumeliam scèpè revolvens Glogoviam, ubi Boleslaus erat, tentavit, sed irrito conatu pag. 155. & 156. repetita in Boleslaum expeditio, eodem infelici successu pag. 162. Favit tunc Boleslao fortuna, expugnata mox Libusia præsidio Coesareo instructa, & triumphi de illâ ducti p. 168. 169. Tandem Boleslaus in bello pacis negotium meditans nuncios ad Henricum II. mittit pacē petentes, inter quos filius Boleslai, Miseco, cum magnis veniens muneribus Regis efficitur, & fidem cum sacramento firmat. p. 174. 175. Bolislavus, verò Pater cum securitate obsidum apud se relictorum venit, & optimè suscipitur. In die sancto

et manibus applicatis miles efficitur, & post Sacra menta, Regi ad Ecclesiam ornato incidenti armiger habetur. In rr. feria Regem magnis muneribus a se & a confessali suâ oblatis placavit, deindeque regia largitate his meliora, ac multo majora cum beneficio diu desiderato suscepit, & obsides suos cum honore & latitudo remisit. pag. 175. & 176. Eundem Boleslaum Henrico postea Italiam petenti infidelem factum scribit, *Ibidem.* successu vero temporis Misico Filius a Patre Boleslao missus ad Uldaricum Bohemum firmandae amicitiae gratia, detinetur a Bohemo, intercessione tamen Coesaris dimissus monetur, ne Coesari incommodum amplius inferat pag. 189. & 190. Variâ deinde fortunâ propè Crospam & Glogoviam pugnatum fuit, a Coesare cum Bolislao, favente huic magis fortunâ, quam illi; ita tamen ut Boleslaus eandem semper temperaverit, ut patet ex libro 7. pag. 192. 197. 215. 219. 221. 222. 223.

Deciso clara 224. 228. & 229. Tandem Pax coaluit inter Henricum & Boleslaum assidua nempe Postea ex premisâ rioris supplicatione, ut vult Dithmarus lib. 8. pag. excerptus, qua 232. addit tamen: non opus esse, autem, de Boleslao docetur; lao amplius differere, cuius nomen & conversatio si (1.) Bolesla. Dominus Omnipotens veller, satius nobis lateret, um non vi. omne hoc, quod Pater suus & iste nobis in connubio sum, sed vi. ac familiaritate magna copulati sunt, plus damni subrumque su. sequentis, quam boni precedentis attulit ac in futuro iisse, adeoque afferet, quia eis pace simulata, nos ad tempus diligat, nunquā tri. tamen per secretas tentationum veritates nos a Chanciarium. ritate

NUNQUAM TRIBUTARIA. 124

ritate mutuâ, à libertate innata deducere, & si quando tempus ei ac locus contingit, in perniciem apertam assurgere non resistit, pag. 236. Lectoris jam erit judicare, An Boleslaus (quisquis is fuerit Polonus, Bohemus, vel alius Slavus,) tot præliorum viator, tot urbium expugnator, armis potentior, Imperii Romani terror & vel ipso nomine invisus, Ottonis III. & Henrici II. imperata facere neesse habuerit? Pompam ergo sapiunt Dithmari verba. Pacem ab Henrico II. datam Boleslao petenti & supplicanti. Imbecillitatis enim nota esset, ad talia confugere velle. At gens, quæ plus armis aut viribus valet, aut par hostibus esse potest, pacem petere etiam sine detrimento turpe sibi esse judicat. Nec verò ullares Henricum II. Regem Galliæ & Carolum V. Imperatorem ab ineundâ pace tamdiu retardavit, quād quodd incerto rumore Carolus pacem à Rege petiisse diceretur; quo nihil ab ullo Principe, ne votis quidem conceptis majus optari potest; eoque magis, si fines hostium pervaaserit, re non petiut idem Imperator Francisco Rege I. non modò esse. suis, sed etiam Germanorum & Anglorum opibus fretus, hujus imperii provincias quasi finium regundorum judicio vindicabat; quibus verbis in simili arguento utitur Bodinus lib. 5. de Rep. cap. 5. pag. 889. & sequentibus. Verbo: Potentioris est pacis dare conditiones, imbecillioris petere. Grot. L. 3. c. 20. §. 20. Non sine injuriâ ergo Gentis nostræ talia Dithmarus tradidit, quæ Veteritati

S

ritati

ritati & ipsi rationi primò obtutu adversa sunt, adeo ut Bzovius ipsum somniasse recte judicet, nullà injuriā idcirco illi illatā, quā etsi indignè affectum autem Contingius. Non infior equidem, Boleslaum repressum scèpè & præliis vīctum, si fides habenda sit Dithmaro, nunquam tamen ita vīctum, ipse Dithmarus testatur, ut pētitis excideret Boleslaus & Imperatori certata relinqueret, (qui verus est victoriæ effectus ut explicat Albericus Gentilis de arm. Rom. lib. 2. cap. 5.) Et verè hūc spectat, quod de Populo Rom. dictum olim, illum Vīctum vi & superatum præliis sāpe multis, bellō vero nunquam, in quo sunt omnia. De cuius dicti veritate videri potest Albericus Gentilis dictio tractatu lib. 1. c. 5. & lib. 2. c. 5. Imò ipsa prælia, ex quibus Henricus II. Imper. Victoriam reportasse creditur, luculententer demonstrant, Imperatorem magis pro Victore se gesisse, quam Victorem se sensisse, ut Polybius de Philippo Macedone notat lib. 16. Tales enim plerumque fuerant præliorum exitus, ne dicam Poloniæ magis auspiciati, ut uterque pro se potuisset interpretari, ipso Dithmaro non reluctante. Frustrà itaque Henricum Victorem dixeris vel Victoris jure pacem & pacis leges Boleslao dedisse. Non enim patitur æqualitas potentiarum, vel dubius Belli exitus, ut alter Victoris, alter Vīcti partes sustineat,

(3.) etsi posse ut clarè demonstratum à Grotiò lib. 3. cap. 20. dicentes, thesis 45. & Exemplis illustratum à Struvio dis- datus, ideo Im- sertatione de Victoria & clade Thesis 10. & 88. Sed perio non simus
subjectum.

simus & hic liberales admittendo, pacem à Boleslaô rogatam, vel potius oblatam, & ab Henrico secundo acceptatâ & confirmatam. Nullum inde subjectionis argumentum. Boni & Pii Principis nota est, in bellô pacis habere curam, eamque quibuslibet modis procurare etiam cum lœfione sui. Ut enim inter Privatos verecundæ mentis esse dicitur, qui lites exsecuratur, ita Principibus laudi cedit, qui etiam post acceptum aliquod injuriarum paci tamen consulunt. Quo nomine sapiens Indus Jarchus laudabat Regem, qui lœsus à Vicino foederato & παρελυτε τεσ σέκησ, ετο βεβαιως διωρισκέναν Φόρας, ἃς μηδὲ ὅπῃς οὐδεῖται λαμπεῖν dixit: *Non discessit à jurata fide, ajens tam sancte se jurasse, ut alteri ne post acceptam quidem injuriam nesciturus cesseret, apud Philostratum. lib. 3. cap. 6.* Et hinc nihil turpe videri potest, quod cum salute Reip. conjunctum est, ut in consimili ferè casu iudicat Bodinus. pag. 891. Quidni generosi esset animi, victoriis cum temperamento uti, & curam parcendi humani sanguinis habere, bellô in quô homo homine prodigè utitur, abstinere, & pacem etiam armis Inferiori offerre. Ita Pyrrhus olim duplici adversus Römanos Victoriâ felix, ac penè Italiam potitus, legatos Romam misit, pacis conditionis æquas excepturus. Erat verò Illa apud Romanos ambitio, ut potius Rempubl. cum omnibus fortunis in discrimin adduxissent, quam ut Pacem peterent aut pacis Conditiones præscriptas acciperent. Responsum ergo Legatis Pyrrhi, nullam fore pacis actionem, nisi Pyrrhus

Italiā excederet. Rex magnanimus acceptō responsō dixisse fertur, Romanos nec Victores nec Viētos acquiescere posse. Magnum certè & laudabile Generositatis in mediis Victoris documentum. Et Lucius Marcius Proconsul cum exercitu Romanorum fūsus, oblatas à Perseo viatore pacis conditiones repudiavit, nisi Perseus se ipsum ac Macedoniz Regnum senatus Populiique Rom. legibus potestatiq; permitteret, deducente id fūsius Bodino *dīctō locō*. Mansit verò is Ambitionis stimulus in Imperatoribus Romano-Germanicis, ut turpe & ignominiosum sibi esse ducerent, pacem Victoribus etiam offerre; imo docebunt sequentia tempora, subornatos scèpè ab Imperatoribus vicinos Principes, qui Polonis persuaderent, ut de Pace ad Imperatorem mitterent, aut ipsi venirent, eujus rei documentum erit Historia belli inter Fridericum Imperatorem & Boleslaum Crispum gesti. Sed ne rigorem Juris Regni nostri, cum quodam Imperii Romani contemtu defendere videamur; judicio Sarnicij pio ac modesto eundem temperare licet: *Majores nostri, inquit, haud dubie è prudentiā & modestiā prædicti erant, ut licet fines suos constantissimè præpugnarent, tamen Imperium Romanum Dei opus esse agnoscerent.*

(4.) *Polo-*
norum Mo-
destia in bel-
lis landau-
Nec judicabant Felices illos futuros, qui temere manus novandis rebus injicere vellent. Interim poten-
tiorum Principum, si quando arrogantius impeteren-
tur, vim vi repellebant, Marobudi illius, Regis Alar-
comanorum

comanorum, ex Quadiis seu Sarmatis oriundi exemplum imitati, qui Augusti temporibus florebat. De quo sic Vellejus Paterculus memoria prodidit: *Moribus genere nobilis, natione magis quam ratione barbarus-finitimos omnes domuit bello, aut conditionibus juris sui fecit.* Discipline Militaris exemplum ad formam Romanorum retinebat. *Adversus Romanos sic se gerebat, ut bellò eos non lacefferet, sed tam ostenderet, si laceffretur superesse sibi vim, voluntatem & facultatem resistendi.* Annalium Pol. lib. 5. p. 195. Sed ut erroris jam in relatione facti Dithmarus ^{Dithmarus re-}convincatur Dithmarus, ostendent documenta, ^{fusantur.} pleraque, quæ de Boleslao Polono refert, Boleslaum vel Bohemorum vel Obo|itarum Regem,

*Quod Boleslugum dictum, concernunt; seu Nativitatem, slauum Polo-
seu Conjugia, seu Res gestas, seu Posteritatem, seu num., cum
Coœva Ottonis III. & Henrici II. imperia spectes.* Boleslao O-
Misluò enim Ducis Obo|itarum, Ottonis III. tem-
pore Anno 986. succedit filius ejus Billugus Obo-
tritarum Regulus teste Helmoldo lib. 1. cap. 13. cui (1) ex erro-
addatur Bangertus pag. 39. circa finem. Hic Edvardi
cujusdam filiam Vagonis sororem in Matrimoniu
exoptavit & obtinuit (Oddam forte dictam ex eō (2.) ex con-
conjurare licet, quod filiam Boleslaus ex ea suscepit venientia re-
Hodiccam habuerit, Dithmarus eandem Odam ap-
pellat.) Eccibardi filiam à Boleslao diu jam deside-
ratam, & per filium suimet Ottonem vocatam Cizam
venisse & ibi Boleslao copulatam fuisse lib. 8. p. 232.
Fabricius Boleslaum Bohemum fuisse scribit,
nempe Bohemum Odam Eccibardi Marchionis Mis-

nensis filiam se ducturum promisisse & Ottonem sponsa fratrem, Puellam Boleslae despensatam Zitium deduxisse. lib. 2. Originum Saxoniarum. pag. 310. ad Annum 1019. Hic ipse Echardus Dithmaro Echardus, Helmoldo Edvardus dicitur; eundemque fuisse constat ex eo, quod Marchio Dithmaro dicatur, Fabricio, Marchio Misnie, sedemque habuerit juxta Helmoldum Aldenburgi, quod prae-

(3) convencipuum erat Misnia oppidum. Conveniunt re-

nientia tem- rum gestarum tempora, ut ex Helmoldo constat,

poris. omnia enim hæc facta circa decursum Seculi 10.

& initium 11. accidisse supra ostensum. Tandem

(4.) a po- posteritas Billugi seu Boleslai ex eō conspicitur, quod

steritis Bo- filius ejus Mislaus cum Patre erga Imperatorē varia

leslat Obo- tentaverit, ut refert Helmoldus lib. 1. cap. 14. num.

rii. argumen- to. 5. Hæc omnia confusionem Dithmaro scriptori

in exteris minus versato ingenerare poterant.

Helmoldus in Historia Slavorum tanquam Patria

Exercitatissimus Scriptor, Boleslaum Polonię Regem

(5.) a distin- à Boleslao Obotitarum & aliò Boleslao quodam

to Helmoldi (forte Bohemorum) impudico distinctis verbis

accurauissimi separat. De Boleslao Obotitarum Regulo jam

in Historia Slavica scri. habuimus ex cap. 13. num. 6. De Polono ergò &

prioris judi- alio ita Helmoldus: Eodem quoque tempore (scili-

cio. cet Ottonis III.) Bolizlaus Polonorum Christianissi-

mus Rex, confederatus cum Ottone III. omnem Sla-

viam, qua est ultra Oderam, tributis subjicit, sed &

Russiam & Prussos, à quibus passus est Adalbertus

Episcopus, cuius reliquias tunc Bolizlaus transtulit

in Poloniam. Principes Slavorum qui Winuli sive

Winithi dicuntur, fuerunt eo tempore Misla, Naccon,

&

& Sederich, sub quibus pax continua fuit, & Slavi
sub tributo servierunt. Nec pretereundum videtur,
quod idem Miszlaus Obotritarum Princeps, Christum
palam confitens, sed clam persequens, sororem suam,
Deo dicatam Virginem Hodicam, monasterio Virgi-
num quod erat Mikilinburg, subtraxit, eamque cni-
dam Bolislao, incestissimo sociavit conjugio. lib. i. c. 15,
num. 1. 2. 3. Aut ergo confusa à Dithimaro de Boles-
slais & Misiconibus Historia, aut si vera; colligere (6.) & Boles-
lai Historiis tamen licebit, Boleslau, quicunq; is fuerit, semper
potentiâ armorum prævaluisse, aut parem fuisse
Imperatoribus. Quantum negotii Boleslaus Polon-
nus Bohemiæ regno intulerit, non patrii tantum
sed & Bohemici annales testantur Cromerus, Gva-
ginus, Neubaur &c. E Bohemicis Æneas Sylvius &
Dubravius, in eō tantum differentes, quod Dubra-
vius, nullo jure sed summâ injuriâ Bohemiam va-
statam à Boleslao & subjectam, doleat. Æneas ve-
rò Sylvius temporis rationem neglexit, dum à
Miscone I. quem nos Mieczeslaum vocamus,
Boleslao III. Duci Bohemorum bellum illatum
scribit. Nam longè, postquam Boleslaus Bohe-
mus in principatu Patri successit, Mieczeslaus
noster mortuus est. Cujus & aliorum errorum
convictum Æneam Sylvium vid. in Cromero pag.
54, 55. & seqq. Ab eodem Autore Bonfinius, de-
cade 2. lib. i. refutatur, quod ab Henrico Polonus
armis ad professionem Christi adductos refert;
Facile enim id Ratio temporum refutat, cùm
utramq; gentem, longè ante hunc Imperatorem
Religionem Christianam suscepisse constet. Nec
fine

*(6.) & Boles-
lai Historiis
in terris Bo-
henicis.*

Sine Censurâ Venceslaum Hagecum dimittit, quod hic Boleslaum duobus præliis, contra Henricum Imperatorem, Victorem, dum pertinacius fugientes Germanos persequitur, captum Henricoq; traditū ingenti pecuniā se redemisse narret. Viderit ergo, judicat ita Cromerus, ne imprudens hæc Henrico & Boleslao accommodarit, que de alius memoria prodita sunt à nostris: & quidem affingens non nihil, ne dicam multas, de suo, que nos suo loco attingamus. Aliorum quidem quotquot de Henrico hoc literis aliquid mandarunt, nemo quicquam ejusmodi de eo scriptum reliquit, quod ego sciam, preter Lambertum Saffnaburgensem: qui tamen Henricum bis duxisse modò exercitum contra Polonos memorat, nimirum anno Christi 1015. & iterum anno 1017. (Verba vero Lamberti hæc sunt: Imperator ad Polonos cum exercitu abiit, nec multò post, Imperator contra Polonos iterum exercitum duxit.) nisi forte huc detorquendum esse duxit id Hagecus, quod apud H. Mutium vel alium quempiam Germanum scriptorem legerat: Henricum hunc exercitum duxisse in Boemos & Slavos, & cum his sèpius congressum, semper victorem discessisse, admodum exiguum suorum jacluram passum. Eos verò prælio prater alia majore postremò viatos pacem petiisse & jugum admisisse. Subjugatis autem Boemis, & eorum Principe Boleslao, quem ille Bodislaum depravatè vocat, apud illos jura & leges in rebus profanis ac sacrís ordinasse. Hæc ipsi fertè Mutii verbis relata viderit equus lector, an ad Boleslaum nostrum &

NUNQUAM TRIBUTARIA. 132

& Polonos pertineant: pag. 661. De felici Boleslai
in Russiam & Prusiam expeditione, redactisq; sub
tributum istis provinciis, Helmoldum testem ha-
buimus: Moraviam quoque Polono Regi tribu-
tariam factam, ex Vincentio Duglosso memorat
Cromerus pag. 56. Imò in ipsam Germaniam ad
ipsam usque Cymbricam Chersonesum penetrâs-
se & ad ripam Salæ trophea & limites Boleslaum
fixisse, scribunt Poloni præunte Kadlubkone L.
2. Chron. epist. 13. p. 138. Fateturque ipse Curanus
ita scribens: Ex consensu Historicorum, qui illi se-
culo fuerunt viciniores, intelligi potest, Boleslaum
repudiata pace, quam cum Ottone inierat, sub Henri-
ci Bavari imperio, quem initio Civilia arma, &
deinde bella Italica exercuerunt, imprimis vicinas Mar-
chias Lusaticam & Misnensem, cum exercitu percur-
risse, occupasse, etiam urbes Budissinam & Misenam,
ut Henetis seu Vandalis, quos in suam potestatem
Marchiones redegerant, esset praesidio. Etsi autem
ad Cimbricam usque Chersonesum eum Victorem per-
vassisse nostri scriptores non commemorant, & vix
credibile sit, robur penè universæ Germanie illi tam
facile fuisse cessurum, quod Carolum Magnum totos
triginta annos repressit: tamen Vandalicam gentem,
qua à ripa Albis ad Salam usque habitabat, eum ali-
quot annos conjunctam cum regnō Polonia retinuisse,
consentaneum est. Annalium Siles. pag. 35. Nec
est, quod Bzovium eadem referentem impuden-
tiaz arguat Conringius, eumque ab Herwardo in
Mantissa pag. 130. egregiè exceptum sibi gratuletur.
Manet enim inconcussa sententiaz nostraz veritas

T

Scri-

Scriptorum non Patriorum tantum, sed & exte-
rorum recentiorum æque ac antiquorum mo-
numentis firmata, Boleslaum nostrum nec vi, nec
jure armorum ab Ottone III. & Henricò II. Impera-
toribus devictum esse. Frustra itaque allegabitur

Deciso pro libertate regni victoriis Boleslai ex precedenti. à Conringio Marianus Scotus lib. 3. atate 6. Qui Henricum Italianam, Bohemiam, & Boleslaum Du-
cem cum omni Sclavorum gente subjugâsse, scri-
bit ad Ann. 1004. pag. 449. Conveniunt Hermannus
Contractus iisdem ferè verbis, Victoriam Henrici
bus deduxit. referens, ad dictum annum p. 135. Et Abbas Staden-

Falsum ar- sis ad Annum 1003. folio. 112. Albertus Bremensis vero
gumenum à Slavorum tantum tributo subjectorum meminit
Slavū devi- lib. 2. cap 34. Sigebertus Gemblacensis memorat, Re-
tū ad subje- gionem Gentilium in interiori Germaniâ commorantes,
torū con- (qui dicuntur Vinidi) ab Henrico tributarios factos
cludendam. ad annum 1003. p. 591. Frustra, inquam, inde eli-
cit Conringius, Boleslaum istum Poloniæ ducem
fuisse, cum dicti Authores, Polonorū mentionem
non faciant, sed Slavorum, & Bohemorum, eo-
rumque Ducis Boleslai. Et ipse Mutius Interpres
istorum Authorum in favorem causæ Imperato-
riæ hic admittatur; qui disertis verbis Boleslaum
hunc Bohemorum Principem devictum fuisse,

Accedente nomine omni. scribit verbis sequentibus: Galliā sedatā singulari-
zium Muitii felicitate & virtute, exercitum victorem dicit in
inuenitissimi rebelles Boëmos & Sclavos, cum quibus sæpius con-
jurium Ro- gressus. Semper victor discedit, admodum exiguum
manorū de suorum jacturam passus. Prælio verò præter alia
fensoris in- majore postremo vieti, pacem petunt, jugumq; admit-
interpretatio- tunt, subjugatis Boëmis & eorum Principe Bolislao
nt.

apud

NUNQUAM TRIBUTARIA. 134

apud illos jura & leges in rebus profanis & sacrī or-
dinavit lib.14. Germ. Chronic. pag.108. num. 53. Et
pag. 109. Gobelinus Persona expeditionis ab Impe-
ratore in Poloniā factæ meminit quō verò suc-
cessū, non exprimit in Cosmodromio suo etate 6. cap.
52. pag. 257.

§. X.

Ottonū III.

Repressis itaque jam arietibus istis, contra ad sepulchrū
Cuniculos alios eversionem libertatis Poloniæ Adalberti in
molientes, novis excubiiis opus est. Scribunt enim Poloniæ in-
seculi illius Commentatores exteri: pertractis in stitū tier,
sententiaz suaz sequelam Polonis scriptoribus. enjus occasi-
Ottonem' nempe Imperatorem in Poloniā ad one varia
sepulchrum Novi Martyris Adalberti venisse, sive in argumen-
exolvendi voti, quod gravi morbo implicatus so nostro og-
voverat, gratia, sive expiandi sceleris causa, quo notata digna
Comitem quendam infontem, calumnia libidi-
nosæ Uxorū suaz incitatus, pro adultero indictā
causā interfici jussérat. Exceptus est à Bo-
leslao Imperator, habitusque unā cum suis
omnibus plus quam regali magnificentiā & libe-
ralitate, & cum aliis amplissimis donis, tum Aba-
co & Instrumento Mensæ omni aureo & argen-
teo, quod triduo novum semper promebatur,
aulisque & vestibus preciosis donatus. Volens
autem tam splendido hospiti & amico Principi
parem referte gratiam, collocutus cum consilio,
quod secum in comitatu habebat, Regem eum ap-
pellat, sociumque & Amicum Rōm. Imperii: à tribu-

to & omni jurisdictione Imperatoris immunem.
Ac diadema suum, Gaudentio Archiepiscopo solennes
Ceremonias peragente, ipsi imponit: eumque ho-
norem sempiternum ipsi & posteris ipsius in Po-
lonia regnaturis esse jubet. His adjungit hospi-
tale munus: unum de clavis, quibus Servator
noster affixus fuisse creditur. Vicissim autem
Brachium Divi Adalberti à novo Rege acce-
pit: quod Romæ in Insulâ apud Divi Bartholo-
mæi ædem ab eō postea deposita esse fertur. Et
quo arctior firmiorque esset inter ipsos & poste-
ros ipsorum necessitudo, Rixam Hezonis Eren-
fridi Comitis Palatini Rheni filiam è Sorore sua
Machtildi suscepit, Mieceslao Regis filio, pue-
ro duodecimum annum agenti, despondet Im-
perator. Referunt hac Cromerus lib. 3. de Rebus
Pol. pag. 52. circa finem & 53. Neugebauer lib. 3.
Hist. Pol. cap. 53. Cadlubco lib. 2. Epist. 11. cum
Commentario. Et alii Scriptores Polonia. Habent
verò illi, cuius Authoritatem in plerisque sequan-
tur. Meminit enim ipse Dithmarus peregrinatio-
nis ab Ottone III. ad Boleslaum in Poloniam vi-
sendi sepulchri Adalberti institutæ, mune-
rum etiam à Boleslao Ottoni III. oblatorium
lib. 4. pag. 83. Ast de Coronatione Boleslai & libe-
ratione à tributô Dithmarus silet. Miratur Hartknoch Dithmarum Mersburgensem,
qui plurima ex iis, quæ scripsit, ipse oculis vidit,
nullam omnino facere mentionem Regii tituli,
quando de Polonis Principibus loquitur? Sed
semper

semper eos appellare Duces Poloniæ. Et licet etiam iter illud Ottonis III. in Poloniā ad vi-sendum corpus Adalberti Martyris suscep-tum de-scribat, ne verbo tamen unico indicat, vel Imper-a-torem Boleslao dignitatem Regiam contulisse vel postea Boleslaum hunc sibi honorem invito Cœsare sumpsisse. lib. 1. cap. 2. thes. 8. pag. 44.

Cum Dithmari relatione convenienti Dubravius Veritas ita lib. 6. p. 47. Author Chronicī Magdeburgensis. p. 280. Dubia ergo videntur, quæ recentiores tra-dunt à scriptoribus Cœvis non memorata. In serie quoque Imperatorum malè locata errant, dum ab Ottone II. Russo dicto peregrinationem institutam referunt, inter quos est Crantius lib. 2. cap. 36. Cureus quidem impetratum ab Imperatore Ottone III. Regium nomen admittit. Ve-rum pomparam illam plusquam perficam, quâ di-cunt exceptum fuisse Imperatorem à Boleslao, ex vanitate Veterum Historicorum confictam esse (1.) quod auguratur: Neque enim Otto Imperator potens scriptores ni- & felix, ob hanc causam tam longum iter ingre-sus esse putari debet: cum eâ xtate nondum in frequenti usu essent illæ peregrinationes, & Mar-tyr ille recens parum esset notus Germanis. De-inde, neque tunc potuit esse ille fastus & ostenta-tio purpuræ & auri in Poloniâ cum regnum ad-huc esset novum, parùm excultum urbibus, at-que idèò minimè opulentum, ita ut ipsi Scripto-res non arbitrentur, tunc usum fuisse numisma-tis aurei vel argentei in Polonia. Annal. Siles. pag.

33. Bodinus Sceptra regia ab Imperatoribus Germanicis oblata, à Polonis verò recusata vult, ad nus oblata dens: Sæpe quidem Germani Polonus sub imperium ab Imperatorib[us] regia subjecere tentarunt, sed inanes eorum conatus eluse-
 ribus regia runt Poloni, qui etiam Silesiam & Prussiam ab Imperio Germanico avulsam, sua ditioni adjecterunt. Quod Pruteni equites cum molestissimè tulerint, ac se p[ro]p[ri]e me apud Imperii ordines de contumeliam istâ questi-
 fuit, nihil tamen Imperatores audendam sibi putarunt
 adversus Polonus, à quibus antea Germanorum Ex-
 ercit[us] repulso ac fracto esse intelligebant. Neque
 tamen Poloni à Pontificibus Rom. regia sceptra capere
 dubitarunt. lib. 1. cap. 9. pag. 203. Dithmari jam
 dicti silentium in injuriam Polonorum torquet
Conringius, Boleslaum nempe nec coronâ dona-
 tum ab Ottone, nec in ordinem Regium coopta-
 tum fuisse. Trahit in partes suas Baronium ad An-
 num 1000. num. 18. qui ex Historia Romualdi à
 Petro Damiano descripta præclare notat, *Bolisla-*
um à Romano Pontifice coronam sibi petiisse, sed fu-
 iisse impeditum ab Henrico Cœsare; recte hinc colli-
 gens, ab Ottone III. *Bolislaum* illum regium titulum
 nunquam obtinuisse. Hæc Conringii sunt judicia, cap.
 19. pag. 241. In hâc sententiarum diversitate hæ-
 ret animus, cui calculum addat, & ne ex conces-
 sâ vel negatâ Coronâ Regiâ argumentum aliquot
 Auctoritatis Cœsarez in Poloniam depromatur,
Hartknochii judicium non iniqvum hîc primò
 inseramus, quô probare conatur, jam ante Bo-
 leslaum in Poloniâ Reges fuisse; *Vincentius*
 enim

enim Kadlubko Vetustissimus Polonicæ Historiæ Conditor alia prorsus ab his, quæ modò adducta sunt, prodidit. Etenim de Ottonis III. in Poloniā adventu sic ait: *Otto Rufus Imperator desiderio experiendi ea, quæ fama de Boleslao diffuderat, Poloniā ingreditur, quasi Beato Martyri Adalberto votivam exhibiturus reverentiam, Impe-* (4.) *riale itaque diadema detrahens capiti Boleslai non Poloniæ Scri-*
sine reverentiâ imponit. Suo ergo diademate caput ptores me-
illius conveniuit. Hæc Kadlubko lib. 2. Chron. (5.) *tituli etiam ante Bolesla-*
Epist. XI. pag. 130. Commendator Kadlubko-
nis, qui ante Dlugossum vixit: hæc addit: Otto
Imperator III. Rufus Boleslaum consortem Im-
perii ordinavit, sibique cum magnâ reverentiâ
diadema imposuit pag. 133. Itaque hi scriptores
vetusti, de regio titulo ab Imperatore Boleslao
Principi Poloniæ collato nihil habent; sed & ali-
os retro Principes, qui ante Boleslaum Chrobri,
Poloniæ præfuerunt, appellant Reges. Imò &
Boleslai II. Audacis successoribus titulum Regi-
um non denegant, usque ad tempora Boleslai
III. Criousti. Cum autem post Boleslai III.
obitum fuisse regnum in quatuor partes discer-
ptum, tūm demum eos Duces regni Poloniæ ap-
pellare incipiunt, Imò tantū abest, ut Vincen-
tius Kadlubko post excessum Boleslai II. memo-
ret; Wladislaus Hermannum abstinuisse Regio
nomine, ut potius producat literas ejusdem ad
Patres Cœnobil S. Egidii in Provinciâ Galliæ,
in quibus se Wladislaus Regem appellat lib. 2. Epist.
23. p. 188. Itaque ex Kadlubkonis ejusque Commen-
tatoris

tatoris sententia Poloni habuere Reges usque ad Boleslai III. Crivouſti excessum, nec Otto III. Boleslaum creavit Regem, sed honoris tantum gratiā, ut Regem adeò potentem sibi conciliaret, ei imperiale diadema suum imposuit. Non multum ab eâ sententiâ abiit Andreas Maximilianus Fredro, Caſtellanus Leopolensis, poſtea verò Podoliæ Palatinus, qui itidem negat Ottonem III. Boleslao nomen Regium contuliffe, aut eum creasse Regem: Sed tantum per humanitatem Boleslaum more occidentalium Principum appellasse Regem, quo titulo postmodum bono jure uti cœpisse Boleslaum, non, quod eo ad Principatus Majestate opus haberet: sed quod quemque Christianum Principem Regem vocari debere crederet, in Fragment. Polit. pag. 151. Nec multò post Hartknoch: Nam & Helmoldus lib. 1. Chron. Slav. cap. 15. Boleslaum I. Chrobri Regem Christianissimum appellat. Neque Helmoldus abutitur significatione ejus vocabuli, ut existimat non nemo: sed exquisitâ notione Regis hîc utitur. Sic lib. 1. Chron. cap. 1. de Polonia dicit: Quondam habuit Regem, nunc autem Ducibus gubernatur lib. 1. cap. 2. theſi 8. pag. 41. & 42. Baronum refutat temporis ratio, dum ad annum 1000. rem gestam refert, cùm tamen Henricus demum imperare cœperit ab Anno 1002. Ut id notat Otto Frisiensis lib. 6. cap. 27. Sigebertus Gemblacensis initium imperii in eodem anno constituit, in Chrouographia ad dictum annum pag. 591. Consentiente etiam hîc Helmodo lib. 1. cap.

16. num.

16. num. 1. Et cur h̄c Romualdo vel Petro Dam-
jano tanta fides sit habenda, silente Dithmaro, qui
tamen judicio Conringii persecutus est Boleslai
omnia satis accurate, eumque omni exceptione
majorem appellat. Porro si Scriptoribus, qui
ab Ottone III. collatum diadema fatentur,
subscribendum, ut id imprimis ex antiquo
Epitaphii Boleslao positi monumento vetu-
stissimis literis & incomptis versibus, illique æta-
ti maximè congruis, probat Lubienskii in Opere
Posthumo l. 2. fol. 315. (Verba verò Epitaphii hæc
sunt: ob famam bonam tibi contulit Otto coro-
nam;) nihil hoc ipso decedet libertati Polonicæ,
etsi id velit Conringius, his verbis: *Argueret etiam
hoc Cæsaream auctoritatem, si esset verum, deberet
Polonia beneficio huic Germanici Cæsaris gratias im-
mortales.* Respondet hic celeberrimus Beckman-
nus & causam gentis nostræ doctissimo judicio (6.) nec col-
ita agit: Boleslaus Chrobrus Mieceslai filius, primus latum diode-
Regis titulum accepit, conferente Ottone III. Impera- subjectionem
tore Anno MI. Unde Poloniā tunc temporis impe- denotat, pro-
rio Germanito tributariam fuisse colligunt: Quā de baturque id
re tamen cur dubitari posfit ratio est, quia Principum rationibus
Ius dignitates conferendi etiam extra subditos se ex- & exemplis
tendit, Veluti Reges Angliae & Hispanie alios Prin- illustratur.
cipes, Equites aurei Velleris & Periscelidis creant,
quos tamen ideo pro subditis non habent. Extantqe
hodienum in Polonia titulo Principum imperii, Prin-
cipes Lubomirscii, Radzivilii &c. citra ullam ab Im-
perio dependentiam: Otto Imperator igitur eodem
modo potuit Regem Poloniae creare, non verò Poloni-

am ideo subiectam habuisse, cap. 8. de Regno Pol. num.
2. pag. 677. Liceat verò hic addere ipsorum ju-
rispublici Germaniæ Scriptorum argumentum,
quo Imperatores Romanos à subjectione Ponti-
fificis Maximi vindicant, in casu acceptæ à Ponti-
fice coronæ Imperialis. Imperium, inquiunt, aut
potestatem administrandi, Rex Romanus non ac-
cipit ex Coronatione, sed potius ex principum
electione, & is, qui coronat, nihil novi Juris ele-
cto tribuit, sed quod tributum est, festivè magis,
quam de necessitate significat. Ostendunt id Tho-
mas Michaël, de Jurisdictione Conclus. 3: Sixtin.
de Regalibus lib. 1. cap. 4. num. 14. Reinking de re-
gim. secul. & Eccles. l. 1. class. 3. cap. 8. Conf. fusiis
Dissertatio Generalis de vero sensu regionum tri-
butariarum. Libera ergò etiam erit à subiectio-
ne Polonia, et si demus Boleslaum Regem ab Ot-
tone coronatum.

(7.) *Nostra* conjectura, crientissimè deducta videantur, nostram tamen
Boleslaum eamque novam hic addere liceat Conjecturam:
non Regem Boleslaum nempe, quisquis is à Dithmaro intelle-
creatum sed etus fuerit, quem tamen plerique Polonum intel-
in Equestrem ligunt, non Regem creatum ab Henrico II. sed Equi-
ordinatus re- tem auratum factum, verbis: Boleslaus in die san-
cto, manibus applicatis, miles efficitur & post sacra-
menta Regi ad Ecclesiam ornato incidenti Armiger
habetur. In undecimâ feriâ Regem magnis muneri-
bus à se & à contextali suâ oblatis placavit, denique
regiâ largitate hîs meliora ac multò majora cum be-
neficio diu desiderato suscepit, & obsides suos cum
honore & latitâ remisit. Dithmarus lib. 6. pag.
175.

NUNQUAM TRIBUTARIA. 142

175. & 176. *Militis* verò Titulus apud Scriptores illius ætatis Equestris dignitatis in se notam continebat, ut id fusiùs demonstrat *Dufresne* in *Glossario suo ad vocem Miles.* Docent verò Juris publici Scriptores, Equestrem dignitatē ipsam personam Equitis concernere, non verò regnum ejus aliquā dependentiæ notā afficere. Hinc Proverbio locus, *Nobilem nasci, Equitem creari,* probante id *Moenochio Consilio* 126. num. 36. Idque in tantum verum est, ut nec Filius Regis Gallicæ nec Imperatoris, qui Equites creant ipsi, nascatur Eques, demonstrante id *Chopino de domanio Francie lib. 3. Tit. 26. num. 3.* Conf. pluribus Limnæus lib. 2. *Jurispublici c. 5. num. 8.* Imò etsi Personam afficiat vinculo fidei ac amicitiæ, non tamen subjectionem inducit, adeò ut ipsi Imperatores & Reges sine præjudicio subjectionis se à Pontifice milites creari passi sint, ut est in *Ceremoniali Rom. lib. 1. sect. 5. & 7.* Apud *Odoricum Rainaldium Ann. 1204. n. 72.* *Ughellum Tom. 1. part. 1. pag. 207.* Tom. 5. *Hist. Francor.* pag. 878. Et in hoc sensu Abbas Stadenis vocem *militis* accipit: *Henricus Rex miles factus pag. 107.* Omnia itaque optimè ad veritatis mensuram & mentem nostram *Fabri- cius Dithmari* sensum sequentibus exprimit: *Diem Pentecostes Imperator solennem agit Mersburgi, ibi- dem Boleslaus Polonus, ipso die sacro insignia eque- stria accepit & auratus templum adiens, Imperatori jurat, & sacris interest. Amicitia sanctius confir- matâ, obsides Boleslao observantia causâ redditii &*

donis ipse est amplissimus cumulatus. Fuit ea Imperatoris humanitas, & benevolentia magno ipsi honori & Polonis gaudio atque letitiae. Decretum est etiam, ut conscriberentur Equites, qui illum in regnum comitarentur, & ejus stipendii mererent & contra quemcunque hostem eos dueturus esset. lib. 2. Originum Saxon. pag. 280. Immemor sui Fabricius, aut prudenter se refellens, de equestri dignitate sermonem facit; postquam paginā praecedenti diceret: Boleslaum pro se & filio Misicone titulum regium petisse ab Henrico II. (quod alii ab Ottone III. factum volunt) simulque se imperii observantem & amicum fore promittens. Idem Fabricius, aut qui ex mente Fabricii sentiunt, justam censuram patiuntur Jonstoni, qui fabulam esse dicit, Membrum Imperii factum & quotannis tributo loco aliquid persolvisse. T. 2. p. 231. 232. Nec morari nos debet, Boleslaum *Armigerum* ab Imperatore factum. Solent enim in equestri ordine gradus dignitatis, alii eminentiores, alii mediocres, alii infimi esse. Meminit enim Vippo in *Vita Conradi Salici*, *Militum primi ordinis* pag. 428. Aliique Authores citati à Dü Fresne dicto loco pag. 543. Eoque magis Boleslai præ aliis vicinis Principibus ac Regibus Christianis existimatio elucefecit, quod primam ipsi dignitatem contulerit Imperator Armigerorum, enim, summa olim fuit dignitas, ut qui primas tenerent in Regum aulis, & nonnunquam ad regalem ipsum apicem evenerentur. Jornandes de *Rebus Geticis* cap. 58. Nam & *Thiodum* suum *Armigerum*,

post

NUNQUAM TRIBUTARIA. 144

post mortem Alarici generi, tutorem in Hispaniæ regno Amalarici Nepotis constituit. Et cap. 60. Quod Gothorum exercitus sentiens suspectum Theodatum clamitat Regno pellendum, & sibi du-
storem suum Wittigem, qui *Armiger* ejus fuerat, in Regem levandum, quod & factum est. Vid. Spatharius. Atque ii perpetuò Principis lateri adhærebant. Sidonius ~~l. 2.~~ Epist. 2. Circumficit
sellam (Theodorici Regis) Comes *Armiger*. Conf. Du Fresne ad voc. *Armiger*.

S. XI.

Quām imbellē verō jam Argumentum sit à Boleslau
muneribus oblatis, ex præcedentibus patet, si à mu- ob munera
nerum oblatione Imperatori à Boleslao factâ il- Ottoni III.
lud peteretur. Disertim enim verbis Authores obla- tribu-
præfati scripsere, non Boleslaum tantum Ottoni tarius dicen-
& Henrico, sed Imperatores etiam vicissim reci- dūs.
pro Boleslao munera obtulisse. Placet per com-
pendium hīc Imperatoris Boleslaum alloquentis
verba à Cranzio citata allegare: *Ostendis ē nobis ani-
mi tui magnitudinem & obsequii diligentiam, tibi no-
bisq; gratulamur. Ideo te evocavimus in hunc cæ-
tum Principum, ut vicariā te remuneratione deco-
remus. Regium tibi nomen damus & honorem, &
te Romani Imperium socium, amicumq; Cæsarea Ma-
jestatis ex hoc die ascribimus. Et hec dicens, coro-
nam capitū ejus imposuit. Deditq; Imperator Bole-
slao Regi pro Regalibus insigniis lanceam Beati Man-
ritii, & clavum Domini. Hec autem regalia insi-
gnia, corona scilicet & Sceptrum, & lancea, ad mul-*

ta tempora in armariolo Cracoviensis Ecclesie ad memoriam posteriorum conservantur. Rex autem Boleslaus ob reverentiam Imperialis dignitatis & in pignus alterne amicitie & devotionis, donavit Imperatori brachium divi Adalberti Martyris: quod assumptò ad propriaille reversus est lib. 2. cap. 36. à num. 5. usq; ad 15 pag. 47. Reciproca ergo utriusq; submissio, aut nulla statuenda Boleslai. Silent veteres sub titulo & naturā Tributi, munera tūm oblata. Recentiores verò variant, dum alii à Tributo liberatum Boleslaum volunt, alii tunc Tributarium factum referunt, quorum posteriorū causam agit Cureus pag. 34. nullò certò fundamento, ut supra ostensum & imprimis dissertatione de sensu regionum Tributiarum probatum: munera oblata nullam in se habere subjectionis notam. Conf. Beckmannus Polit. Parall. cap. 20. Thesis 3. Incauti tamen in eo Scriptores Poloni esse vindicantur, dum Boleslaum à tributo absolutum fuisse fatentur. Ita Mathias Michovius, lib. 2. cap. 4. scribit. A suā suorumq; successorum Romanorum Imperatorum & posteros ejus Reges Poloniae perpetuò absolvit. Gvagvinus ab omnibus Tributis & obsequiis Romanis Imperatoribus pendendis, Posteros ejus omnes in Regno sibi succedentes immunes fecisse refert, folio 18. Ipse Cromerus Boleslaum ab Imperatore Regem factum appellat, sociumque & Amicum Rom. Imperii, & omni jurisdictione Imperatorum immunem lib. 3. Idem refert Neugebauer lib. 3. cap. 53. Conringius hīc, et si disipli-

An ob liberationem à tributo, olim tributaria fuit Polonia.

NUNQUAM TRIBUTARIA. 146

displiceat illi, Boleslao tantum honoris à Poloniæ scriptoribus collatum, confessionem tamen ipsorum in præjudicium subjectionis pristinæ torquet: *Utut sit, inquit, si immunis à tributo & omni Cœsarea jurisdictione factus est Boleslaus Ottonis beneficio, obnoxius illi fuerit, ante necessum est.* Adeoq; ipsomet Polonorum judicio „intelligimus, subjectū antehac fuisse Boleslaum Cœsari, quod tamen ipsi Polonici „Scriptores studeant dissimulare. Cap. 18. p. 244. Beckmannus judiciosissimus Scriptor, Poloniam à Tributo & subjectione liberam agnoscit, sed incautam loquendi rationem à Polonis adhibitam fuisse animadvertisit: *in notitiâ dignatum dissert.* 1. cap. 1. §. 7. Pace verò & consensu Viri istius Celeberrimi præsumpto, causam hic agere liceat Polonicorum Scriptorum: Impropiè nimirū dici liberatam à Tributo & Jurisdictione Poloniā, quam nunquam sub Tributo aut aliâ Subjectionis specie Imperatoribus Rom. serviisse, validis jam supra firmatum argumentis. Tum à regni limitibus ab Imperatoribus invasis & occupatis, leve ac infirmum esse documentum, ad subjectionem Totius Regni deducendā iteratis soepe etiam evictum Rationibus. De quo argumento etiam ad rem & appositiè Cromerus: *Neg. vero, (ait de Scriptoribus rerum Germanicarum) Polonus, Principes cuiquam omnino Imperatori Rom. unquam Tributarios fuisse isti vestitoribus & fide dignis Testimonii ant argumentis do-*

cere

DE POLONIA

147

cere possum; sed cum partem aliquam Polonia Germani, seu per deditonem seu vi cepissent, universam se Poloniā subjugasse jactarunt. Hoc unus aliquis ab aliis auditum vel ne auditum quidem fortassis postea literis mandavit, quem ceteri fecuti sunt: L. 4. de Orig. & Reb. Pol. Gestis pag. 45. Penitius verò fines regni Poloniæ à Boleslao prorogatos inspiciamus, facilius ita finem controversiæ constituturi. Revocandus hic in præsidium Helmoldus, quem ita disserentem audivimus: Bolislaus Polonorū Christianissimus Rex, confederatus cum Ottone III. omnem Slaviam, que est ultra Oderam, tributis subjicit. Ad mentem itaque Helmoldi id mihi conjicere liceat: Boleslaum, non qua Regem Poloniæ, sed qua Possessorem novarum terrarum occupatarum, quæ olim Imperatoribus vestigales erant, controversiam tributi pendendi ab Ottone III. & Henrico II. expertum fuisse, aut experiri potuisse. Neque quicquam prohibet, non modo eum, qui Senioris ac Principis unius ditioni subjectus est, alteri Principi prædiorum caussa, quæ in ipsius finibus habeat, hominum illud præstare: verum etiam Regem alteri Regi, ac principi, vel pari, vel inferiori: cuius rei pasim exempla extant in Chron. velut in Annal. Britan. lib. 4. cap. 92. ubi Dux Britaniæ, qui tunc Regulus erat, Galliæ Regi propter Comitatum Montfortianum fidelitatem jurat. Item in Chron. Dionysiac. cap. 33. sub Carolo V. Rex Navarræ Galliæ Regi hominum fecisse dicitur, & fidelitatem jurasse, possessio-

NUNQUAM TRIBUTARIA. 148

num earum nomine, quas in Galliæ finibus habebat. Item apud Theodorum Nibem. lib. Histor.
2. cap. 25. ubi scribit, Delphinatum Galliæ Regi
eà lege condonatum, ut Primogenitus Regni
principatum illum tanquam Vasallus imperii teneret in feudum, & inde Delphinus vocare-
tur. Item apud Anton. Florentinum hisp. part.
2. tit. 17. & sàpè in nostris Annalibus memoriæ
proditum est, Regem Angliæ possessionum qua-
rundam nomine, quas in Galliæ finibus habebat,
hominium & fidelitatem Regi Galliæ jurasse. Eo-
demque pertinet, quod Vlp. scribit in l. 4. §. 2. D.
de cens. eum qui alterius civitatis civis est, dum
illius prædia possidet, eorum prædiorum nomine
tributum ei civitati debere, cujus in territorio
illa sunt prædia. Iстis jam ab Hottomanno de-
ductis argumentis Quest. illustr. 34. p. 269. & 270.
tanquam munitentis utimur contra illorum in-
sultus, qui præstitum forte à Regibus Pòl. regionū
occupatarum causâ, tributū in notam amissæ aut
saltēt imminutæ libertatis vertunt. Verùm recla-
mare opinioni nostræ videtur adversariorū agmē,
pertinace magis quam justâ ac verâ sententiâ;
nempe libertatem à Tributo pendendo Boleslao
concessam Regni statū afficere. Sufficienter jam
hæc explosa, nec ultra laborabimus opinionem
hanc inanē argumentis elidere, cùm ipsa rei va-
nitas se refellat. Demus verò & hīc locū conjectu-
ræ partis adversæ; exiguum sanè est ejus robur ad
evertendā Poloniæ libertatem. Ut enim inter pri-
vatos renunciationibus locus est, non solum in

juribus existentibus, sed & in iis, quæ nec extiterunt, nec in præsenti sunt, nec sperantur, & animo tantum renunciantis concepta habentur, ex communi JCTorum sententiâ, cuius justitiam probant Gvid. Pap. Quæst. 147. Afflct. decif. 350. Capic. decif. 129. Andr. Gail. L. 2. Obs. 48. Ita

*An clausule
renunciato-
rie signum
sunt pristini
juris.*

Principes clausulis renunciatoriis ac liberatoriis, securitati jurium suorum cavere solent, ad præscindendas Prætensionum lites, non quod illæ semper jure fundatæ sint, sed quod apparenti tantum nitantur justitiâ & veritatis aliquam speciem exprimant. De Regibus Franciæ constans est apud Gallos Persvalio; ipsos ab omni semper ætate à Pontificum imperio ac Potestate liberos fuisse: Nec præjudiciū pristinæ subjectionis inferre posse creditur repertū in Archivis Francorum Clementis V. Pontificis rescriptum, quo non modò Philipum Pulchrum ab interdictione Bonifacii VIII. purum, verum etiam ab omni Pontificum Potestate ac imperio Liberum esse, pronunciatur, referente id Bodino. Lib. 1. de Republica c. 9. pap. 219. & seq. Eo itaque fine & à Regibus nostris impetrata & ab Imperatoribus declarata liberatio; ut esset inconcussum libertatis non recuperatæ sed confirmatæ præsidium; nullâ posterum, vel ex prætensionum vanitate, metuendâ pacis rupturâ. Salvâ verò jam redditâ sententia hâc; liberatam à Tributo pendendo Poloniam: quo jure renunciatæ ac remissæ tunc Prætensiones revocari & succedentibus Imperatoriis causam belli in Polonus movendi præbere possint.

NUNQUAM TRIBUTARIA. 150

possint, Boxhornii stet sententia arbitrio. Renun-
ciatio est transcriptio occasionis omnis & juris; edq; qui Si renuncia-
satisfieri sibi patitur, eum semel unum quid accipere ^{tum} juri in
& interim in offerendis post longe melioribus occasi- Poloniā;
onibus omnia amittere, nullā exequendi aut exigendi ^{an ab Imp-}
juris materie relictā. judicat in Disquis. Polit. cap. 20. cari potest.
pap. 47.

§. XII.

Ultimus tandem impetus è Dithmari ar-
mamentario expectandus, Conringii arte ac
industria in evertendam Poloniæ libertatem
directus; argumento potestatis imperatorię An Otto III.
in Poloniā, ex jure Majestatis circa sacra, de jus Maj. circ
prompto. Dithmarus enim, postquam religiosum ca sacra in
Ottonis III. in Poloniā iter narrasset, ArchiEpi- Polon. exer-
scopatus Gnesnensis primordia Ottoni tribuit cust.
sequentibus verbis: Nec mora fecit ibi ArchiEpi-
scopatum, ut spero legitime, sine consensu tamē pre-
fati presulis, cuius diœcesi omnis hac regio subjecta
est, committens eundem predicti Martyris fratri Ra-
dimō, eidemque subjiciens Reinbernūm Sancte Chol-
bergensis Ecclesie Episcopum, Papponem Cracensem,
Johannem Wiotislaensem, Ungero Posnanensem excepto,
factoque ibi altari sanctas in eo honorifice condidit
reliquias. L. 4. p. 84. Baronium hic suo sensu abū-
dere patior, dum hæc subjungit verba ad A. 999.
n. 13. Porro cum audis tot sacra munia exhibita ab
Imperatore; scias male ipsi ut Auctori esse tribu-
ta, qua Legatus à latere cum eo missus Archidiaco-
nus Cardinalis S. R. E. suā auctoritate facienda cu-
ravit. Displicent hæc Baroniana Conringio p. 241.
Nec fidem mereri vult Bzovium, qui, Otto inquit
n. 13. presente adeoque consentiente Legato sedis

Apostolice S.R.E. Archidiacono Cardinali tum regium diadema Bolislao dedit, tum Archiepiscopalem dignitatem Gnesnensi Ecclesie concessam non irritavit, namque eo tempore Gnesnensis Ecclesia Metropolitana dignitate ornata non fuit. Nova hec sunt, addit Conring. unius Bzovii Commenta. Adfuisse aliquem à latere Legatum & circa Episcopum Gnesensem aliquid actum à Baronio acceperat, à suis, Bolislao diadema ab Ottone collatum; Consensum Legati accessisse ad Regis diadematis collationem, item non irritam reddidisse Ottонem Archiepiscopalem dignitatem: quæ sunt Bzoviana. Illa verò, Ecclesiæ Gnesensem fuisse tum ornata Metropolitana dignitate, & dignitatē tamen illam jam anno 65. cœpisse, quod idem prodit, vel ut hic loquitur fuisse jam Ecclesiæ Gnesnensi commissam, sibi mutuo adversantur, & falsimoniæ sese coarguunt. *Hucusque Conring.* Opponamus vero Dithmaro solidam ejus refutationē à Lubienskio deductam, cuius tam aperta est veritas, ut Lectorem in partes nostras illicè pertractū fore nullū sit dubiū. Ita enim Vir disertus rem exponit Oper posth. p. 311. verb.
„ Non me movet Dithmari & Petri Damiani à „ Cardinali Baronio allegatorum Scriptorum Au- „ ctoritas. Namque Dithmarus tot falsis narra- „ tionibus farsit suam Historiam, ut ei, uti nomi- „ nis Poloni Osori fides haberi non possit. Ac „ ut coetera taceamus, quis unquam crederet, Bo- „ leslao demum Principe, Archiepiscopum Gnes- „ nensem esse constitutum, cùm parietes ipsi lo- „ quantur, ab Egidio Episcopo Tustulano Cardi- „ nali

„nali auctoritate Johannis decimi tertii, Summi
 „Pontificis, propè quadraginta ante, quām Otto
 „Imperator in Poloniā venisset annis, ita sta-
 „tum Ecclesiasticum formatum fuisse, ut & Gnes-
 „nā ac Cracoviā essent Archiepiscopi, & reliquas
 „Cathedras tenerent Episcopi, ac Sanctus ille
 „Adalbertus ab omnibus Scriptoribus Gnesnen-
 „sis Ecclesiarē Archiepiscopali dignitate fuisse or-
 „natus perhibetur. Et Petrus Damiani, qui
 „propè sexagesimo anno à susceptā per Bolesla-
 „um Regiā coronā vixit, quamvis Vir magnus &
 „pius fuerit, tamen dum res externas, & longè
 „ab Italiā remotas scribere aggreditur, in multis
 „falli & decipi potuit. Ut in eo, cum referente
 „Baronio scribit, Boleslaum Regem, quendam
 „Monachum Ordinis Camalduensium, ad sum-
 „mum Pontificem petendā coronā Regiā causa
 „ablegasse, cuius ne nomen idem refert, nec ex
 „quo Monasterio prodierit, significat. (Sequi-
 tur hic cumulus errorum, quorum convictos
 sīstunt autores antiquos.) Sed Dithmarus
 „quam turpiter erret, dum Imperatoris ad
 „Gnesnam accessum refert, audiamus. Videns,
 „inquit, à longè Gnesnam urbem desideratam,
 „nudis pedibus suppliciter advenit, & ab Episco-
 „po ejusdem Ungero venerabiliter suscepitus, in
 „Ecclesiam introducitur & ad Christi gratiam,
 „sibi imperrandam Martyris intercessio profusa
 „lachrymis invitatur. Sistamus hic paulisper
 „stylum, & ex Dithmario quæramus, cuiusnam
 „Urbis Episcopus, fuit Ungerus? respondebit

„ ille paulo inferius, hunc Posnaniensem Episco-
 „ pum fuisse ; cur igitur Gnesinæ illum adscribit,
 „ cum tum Radinum Divi Adalberti germanum
 „ fratrem Archiepiscop. Gnesna habuerit ? Seri-
 „ es veræ Historiæ ita habet : Boleslaum Princi-
 „ pem, Advenienti Ottoni Romanorum Impera-
 „ tori Cognato suo, Posnaniam usque obviam
 „ ivisse, ibi Ottonem & à Principe, & ab Ungero
 „ Episcopo Posnaniensi honorifice exceptum,
 „ tantam venerationem sepulchro Divi Adalber-
 „ ti habuisse , ut per septem germanica milliaria
 „ (tot enim Gnesna Posnaniâ distat) viis panno,
 „ jussu Boleslai, constratis, tantum itineris spatii-
 „ um nudis pedibus confecerit. Sed pergit de-
 „ inde Dithmarus. Nec mora, fecit ibi Archi-
 „ episcopatum , ut spero legitimè sine consensu
 „ tamen Præfati Præsulis , cuius Diocepsi omnis
 „ hæc Regio subjecta est , committens eundem
 „ prædicti Martyris fratri Kadimo (Radinum re-
 „ stiùs dixisset) eiq; subjiciens Reinbernus San-
 „ ctæ Cholbergiensis Ecclesiæ Episcopum, Poppo-
 „ nem Cracuensem Johannem Vujoteslaensem,
 „ Ungero Posnaniensi excepto. Factoq; ibi altari
 „ Sanctas in eo honorifice reliquias condidit. So-
 „ mniare videtur , nescio quas tricas , istebonus
 „ & de re sibi ignotâ texit fabulâ, dum & Archi-
 „ episcopū & aliquot Episcopos, corruptis, & in Po-
 „ loniâvix auditis nominib; , ab Ottone nobis da-
 „ tos temerè fingit, quos & plures alios, Summi
 „ Pontificij Johannis decimi tertii auctoritate cō-
 „ stitutos jam dudū habuiimus. Haçenus Lubienki
     Fate-

Fatetur etiam Curzus, Scriptor Germanus, sub M iczeslao I. jam fundatum Episcopatum verbis sequi. *Magna liberalitate Principis, constituta sunt decē Collegia in Polonia, ex quibus Gnesnensi praefecerunt Achi Episcopum, qui esset praeipuus Gubernator Ministerii in toto regno pag. 31.* Saxonici Scriptores Dithmari adulatione, (qua ab Ottone legitime id factum scribit) non contenti dissensum suum sequentibus rationibus illustrant. Hanc ergo arbem (*Gnesnam*) devotus Imperator occurrente sibi loci Episcopo nudis pedibus intravit, & post lachrymosam ad S. Adelbertum Orationem nova illum institutione, id est ArchiEpiscopatus in eodem loco fundatione, sed non legitimā, honoravit. Nam tota hac provincia unius Posnaniensis Episcopi erat parochia & ipsa cum omnibus futuro tempore illic fundatis Episcopatus auctoritate Primi Ottonis Imperatoris & Pontificum Apostolice sedis, Metropolitano Magdeburgensi ArchiEpiscopatu fuerat subiecta. Hanc ergo sine utrorumq. Episcoporum consensu, iste Imperator in quinq. dividens Episcopatus, in ipsa Urbe Gvezi Gaudentium beati Adelberti germanum conserari ArchiEpiscopum fecit eiq. tres alios Episcopos in tribus locis id est Slabcholberg/ Eractowie/ Wortsilawie ordinatos subjecit. Posnaniensem vero Episcopum non assentientem priori suo juri & Magdeburgensi ArchiEpiscopi subjectioni reliquit. Author Chronic. Magdeb. p. 280. in med. Fabric. de Orig. Sax. L. 2. pag. 229. In eo vero summus error latet quod Magdeburgico ArchiEpiscopo Posnaniensem & omnes in Polonia Episcopatus subjiciat.

Audia-

Audiamus hic Historiæ Ecclesiasticæ Slavicæ
Commentatores fide dignissimos, quibus prin-
cipalis in argumento hoc digne deducendo cura
fuit ac industria. Refert enim Adamus Bremen-
sis, quinam Episcopatus in Slaviâ Magdeburgensi
fuerint subiecti L. 2. c. 7. & 8. his verbis: *Ipsò tempo-*
re Magnus Otto subjugatis, Christianeque fidei copu-
latis Slavorum gentibus inclytam urbem Magdeburg
super ripas Albia fluminis condidit, quam Slavis
Metropolim statuens, Adalbertum Summe Sanctita-
tis Virum ibidem consecrari fecit ArchiEpiscopum.
Is primus in Magdeburg ordinatus XII. annis strenue
pontificatum administravit, multosq; Slavorum
populos prædicando convertit. Cujus ordinatio facta
est anno Imperatoris & nostri Episcopi XXXV. &
sunt post ordinationem Ansgarii CXXXXIII. Magde-
burgensi autem ArchiEpiscopatui subiecta est tota Sla-
vonia usq; ad Penem fluvium. Episcopatus suffra-
ganei quinq; quorum Mersburg, & Licia super Salam
flumen condita, Misna vero super Altiam, Branden-
burg & Havelberg interius vadunt. Sextus Epi-
scopatus Slavonia est Aldinburg, quem quia nobis
vicinior est, Imperator Hamburgensis ArchiEpiscopa-
tui subjecit; ibiq; Archiepiscopus noster Edwardum
primum ordinavit Episcopum, quem latinè dicimus
Evagrium. Helmold. L. 1. c. XI. Nulla Polonica-
rum Ecclesiarum, apud ipsos Polonici nominis
non ignaros, mentio. Imo terminus jurisdictio-
nis ArchiEpiscopatus Magdeburgensis, qui po-
nitur Penis fluvius, in mare barbarum currens, ut
loquitur Bremensis, sufficienter innuit, in Polo-
niam

NUNQUAM TRIBUTARIA. 156

niā m jurisdictionem Ecclesiasticam ArchiEpisco-
po Magdeb. nullam fuisse. *Penem enim s. Pa-*
nem dictum, fluvium esse Pomeraniæ & in mare
Balthicum, quod Bremensi dictum barbarum, se
exonerare, vel ex ipsis Geographicæ Eruditio-
nis rudimentis constat. Nec etiam à Successoribus
Ottonis Gnesnensem ArchiEpiscopatum Magde-
burgensi unquam subjectum fuisse, memorant di-
cti Auctores, quibus tamen præcipuum in enar-
randis omnibus Ecclesiarum Slavicarum incre-
mentis & decrementis fuit studium.

§. XIII.

Henrico II. Imperatori & Boleslao Polono idem
aut non longè à se invicem distans vitæ supre-
mus terminus fuisse refertur. Annus nimirūm

Conradus II.
& Misico II.
succedunt:

1025. In Imperio Rom. *Conradus II.* In Po-
loniæ vero Principatu *Misico II.* successorum
seriem Imperantium ornant. Novum hie Ath-
letam sifit Conringius, *Wipponem Conradi scri-*
„*ptorem Coævum: Ita enim iste: Eodem*
„*anno, quem supra notavimus, Bolislaus Slavige-*
„*na Dux Polonorum insignia regalia & regium*
„*nomen in injuriam Regis Conradi fibi aptavit,*
„*cujus temeritatem circa Mors exinanivit. Fili-*
„*us autem ejus Misico similiter rebellis Fratrem*
„*suum Ottoneum, quoniam Regis partibus fave-*
„*bat, in Ruhhiam Provinciam pepulit. Quali-*
„*ter verò ejusdem Misiconis protervitatem &*
„*cujusdam Udalrici Ducis Bohemiæ perfidiam*

An hic ab
illo subactus
queritur.

Affirmans
Wippon.

Y

„*Conra-*

„Conradus postea compesceret, in loco suo di-
„cam: pag. 43 i. Nec nullo post ait. Dum Odo
„Comes hæc in Burgundia faceret, Cunradus
„Imperator in Sclavoniâ cum armis fuerat. Quæ
„ibi ageret, vel qualiter postea Odonem repu-
„lisset de Burgundia, consequenter dicam. Su-
„pra dictus Boleslaus Dux Polanorum mortuus,
„reliquit duos filios, Misiconem & Ottonem.
„Misico dum fratrem suum Ottonem persequere-
„tur, expulerat eum in Russiam. Dum ibi ali-
„quantum tempus miserabiliter viveret, cœpit
„rogare gratiam Imperatoris Conradi, ut ipso
„Imperante & juvante restitueretur Patriæ sua.
„Quod dum Imperator facere vellet, decrevit,
„ut ipse cum copiis ex unâ parte ex alterâ frater
„Otto Misiconem aggredierentur. Hunc impe-
„tum Misico ferre non valens, fugit in Bohemi-
„am ad Udalricum Ducem, cui tunc temporis
„Imperator iratus fuerat. Sed ille, ut sic placaret
„Imperatorem, voluit sibi reddere Misiconem:
„quod pactum sceleratum renuit Cœsar, dicens,
„se nolle inimicum emere ab inimico. Otto
„restitutus Patriæ, & Dux factus à Cœsare, dum
„post aliquod tempus minus cautè ageret, à quo-
„dam familiari clam interfactus est. Tunc Mi-
„sico omnibus modis quærebat gratiam Impe-
„ratoris. Cœsar misericordiâ motus dedit sibi
„veniam, & divisâ provinciâ Bolanorum in tres
„partes, Misiconem fecit Tetrarcham: reliquas
„duas duobus aliis commendavit: sic imminutâ
„potestate minor facta est temeritas. Defuncto
„Misicone, Casimirus filius ejus fideliter serviebat
„huc

NUNQUAM TRIBUTARIA. 158

„huc usque Imperatoribus nostris. pag. 438.
Addamus illi Godofredum Witterbiensem, nu-
mero ita aucturi adversarum partium agmen. *Godofredus*
„In principio regni sui Dux Polonorum Boles- *Vitterbiensem.*
„laus, quem Prædecessor suus Henricus noviter
„regno subjiceret, per se ipsum rex revocari in-
„tendit, & ab Imperio dividi omnino proponit;
„qui cum morte propositum prævenisset, Mis-
„conem filium suum, Successorem relinquit.
„Ille dum pattem imitari cogitat, & insuper
„fratrem suum Othonem à patria expulisset:
„Rex tam expulsum ejus fratrem in patriam re-
„ducturus, quam de Contumaciâ Misiconis se
„& regnum vindicaturus, in Poloniā transit.
„Misico cùm non posset resistere, ad Ulricum
„Boemorum Ducem qui etiam tunc hostis Im-
„perii erat, confugit. Quem cum Ulricus regi
„reddere, & per hoc in gratiam cogitasset redi-
„ré, Rex eum sub perfidia illiusmodi recipere
„contempserit. Misico autem accepto à Rege Du-
„catu Poloniæ, coronam, quam pater ejus sibi
„imponere contra imperium cogitaverat, Con-
„rado resignavit, seq; ditioni suæ supposuit. Ipse
„verò Misico post hæc à suo armigerō occisus est.
„Ab illo tempore Provincia Polonorum imperio
„nostro solvit tributum. Chronic. parte 17. p.
485. Conf. Otto Frisingensis. L. 6. c. 28. Sequitur
eos pro more suo *Mutius*, omnē arripiens occa-
sionē ampliandæ, etiam cum injuriâ aliarum gen-
tium Imperii Rom. gloriæ. lib. 14. p. 111. idem *Mutius alii-*
tradit *Aventinus* L. 5. Bojor. p. 649. Verū & *qnc.*
Y 2 hunc

hunc nodum Gordium dissecuit Cromerus.

,, Dum Longè, inquit, aberrasse à verò videntur.

Refutatur, „ Nam neque Conradus imperium vivente Bo-
d Cromero „ leslao adeptus est; neque Boleslaus præter
& alia scri- „ Mieceslaum sive Mesconem alium filium habu-
prioribus Po- „ it: neque diadema regium ille ipse Boleslaus
lonicā,

,, temerè usurpavit, sed ab Ottone Tertio Impe-

,, ratore ultrò oblatum accepit, atque posteris re-

,, liquit: neque Conradus, compluribus aliis ex-

,, ternis pariter ac civilibus bellis distentus, oti-

,, um ad prosequendos bello Polonos habuit: ne-

,, que verò Polonos Principes cuiquam omnino

,, Imperatori Romano unquam tributarios fuis-

,, se, istive justioribus & fide dignis testimoniiis

,, aut argumentis docere possunt. Sed cùm par-

,, tem aliquam Poloniæ Germani, ut superiùs me-

,, minimus, seu per deditiōnem, seu vi coepissent

,, Universam se Poloniā subjugasse jactarunt.

,, Hoc unus aliquis ab aliis auditum, vel ne audi-

,, tum quidem fortassis, postea literis mandavit,

,, & coeteri secuti sunt. *Gallus* quidem, qui non

,, ita multò post hæc tempora Boleslai Tertiī &

,, superiorum regum Poloniæ res gestas tribus

,, libris complexus est: nullam neque de fratre

,, Mesiconis, neque de ullâ Conradi hujus Impe-

,, ratoris expeditione in Poloniā facit memori-

,, am, ac ne Lambertus quidē Schaffnaburgensis,

,, aut Hermannus Contractus, quamvis propin-

,, quiores etiam illis temporibus, nec indiligen-

,, tes eorum, quæ ad gloriam Germanicæ natio-

,, nis pertinebant. Hermannus quidem Luiticos,

,, quos

„quos eosdem Vilsos à Crantio vocari video,
 „Slavos scilicet, citra & ultra Panim fluvium ha-
 „bitantes, non præterit, quos cum Urbinam
 „Castellum in Confinio Saxonie intercepissent,
 „à Conrado devictos & vecigales factos esse me-
 „morat. lib. 3. de Rebus Pol. pag. 67. Subscri-
 bit Cromero Sarnitus lib. 6. p. 227. Quæ quidem
 tam clara & perspicua sunt, ut nullo Interpretate
 opus habeant; Non inutilem tamen me præsti-
 turum operam spero, si redactis in ordinem ar-
 gumentis à Cromero deductis novisque superad-
 ditis, ipsum Wipponem & ejus Affæclas igno-
 rantiæ in rebus exteris convictos ad nostras par-
 tes pertraxerimus. Vult quippe *Wippo*, *Misico-*
nem Polonum habuisse fratrem *Ottонem* ap-
 pellatum, cum quo de regno controversia inter-
 cessit. Unde belli causa orta. Verùm fratrem illi
Ottonis nomine insignitum unquam fuisse, nec
 patriis nec Bohemicis aut aliis exteris monumen-
 tis fide dignioribus demonstrari potest. *Dithma-*
rus enim *Wipponis* ætate superior tradit, *Misiconi*
 nostro fratrem non *Ottонem* sed *Dombremirum* ab
 Avo linea Maternæ (de cuius Genealogiâ præ-
 sens ventilatur controversia.) ita dictum fuisse
 lib. 4. pag. 91. Ast *Otto*, eodem teste *Dithmaro*,
Odda *Uxoris Boleslai* (qui Pater *Misiconis* erat)
 frater fuit. Imposuit fortè legenti *Dithmarum*
Wipponi hæc relatio: *Transactis 4. diebus Odda*
Ekkikardi Marchionis filia à Boleslao diu jam desí-
derata & per filium suimet Ottонem hunc vocata

Argumenta
in Ordinem
redacta &
nova super
addita. Re-
fut.

(1) *Misico-*
ni Polono
nullus frater
Otto dictus
fuit cum
quos lù in-
tercessit.

(2.) *A cons. Zizam venit. Lib. 8. initio p. 232. Verba, suimet filium, non ad Boleslaum sed Ekikardum referenda, trad: idem Otto & filius Boleslai fit. Nec nos moratur barbaries loquendi, suimet filium, quæ tum temporis Germanismum Boleslai frater fuerit nec cesse est.*

(3.) *Errat rō virgulam prætoriam Wippo, dum eadem Con-Wippo in radī Salsci Ætati immiscet, quæ Dithmarus testis male locatā antiquior in tempora Henrici II. collocat. Narrat temporis ratione enim Dithmarus Misiconem hunc ad Olthericum (idem qui Uldaricus) Bohemum transiisse, firmandi foederis ergo, contra Imperatorem Henricum II. sed captum ab infido Bohemo Imperatoris clementiâ liberatum fuisse pag. 189. De Ot-*

tone verò idem Dithmarus seqq. Hodo (seu Otto) Marchio ab Imperatore missus contra Misiconem à suis longè digressus, cum hostes solus fugientes insequeretur, sagitta per caput immissa primo oculum & post vitam perdidit. lib. 7. pag. 193. Sequitur eum Fabricius lib. 2. pag. 293. Quà fronte jam Wippo eundem Ottонем, cum minus caute ageret

(4.) *Cœvi clam imperfectum, Misiconis fratrem fuisse affirmare ausus sit, ingenui lectoris judicium esto. Cœterū Scotus Conrado cœvus, ut ipse fatetur, nullam expeditionis in Poloniā facit mentionem. Reliqui Historiæ Slavicæ Compilatores mitiùs sentiunt*

tiunt; nec ex illorum annalibus jactura libertatis Poloniæ metuenda. Ita enim *Abbas Stadenis*:

Conradus Imperator Polanos & Regem eorum Misericordiam magnam cum virtute perdonauit, & auxiliatores non subjecebat Bohemos, cæterosve Slavorum Populos sub tributum misit, ad annum 1027. pag. 116. Iisdem ver- pressum *Misericordiam sicutem, transit lib. 2. cap. 39.* Gobelini Personæ verò relatio duni.

verbis, non sensu differt, *Conradus*, ait, *Misericordiam Ducem Poloniae partes Orientales vastantem subegit anno regni sui 7. etate 6. cap. 53. pag. 260.* Ex istis itaque Authoribus id cum *Bangerto* concludere liceat, *Misericordiam quidē tanquam Slavorū, qui Lutitii dicuntur socium, ab Imperatore repressum, sed non tributarium factum; verū Lutitios jam antea Imperatori subjectos, in poenam rebellionis, aucto Tributi onere mulctatos fuisse.* in (6.) nec ideo Comment. ad *Helmodolum lib. 1. cap. 19. pag. 58.* tributariorum Jam verò jure Gentium docemur; absolutō bellico, si ob auxilia suppeditata Misericordia jure libertatis privandus esset expressis pactis vel novā indicione ad Arma Misericordi inferenda, eundemque vi armorum opprimendum opus fuisse, demonstrante id *Grotio lib. 1. cap. 3. thesi 5. num. 4. & lib. 3. cap. 3. thesi 10.* Silent verò *Annales eundem, finito bellō auxiliari, ab Imperatore laesum vel etiam subactum esse.* Tandem ad Bohemorum cùm Patriis Scriptoribus convenientem nos conferamus Relationem, non iniquam, nec planè rejiciendam. Testantur utrique, Misericordiam hunc Principem hebetem ac tardum, per segnitiem ac igna-

tributariorum, ejus socii tributariorum facti fuerint.

ignaviam, regiones Vandalicas à Majoribus suis virtute ac industriâ partas turpiter amississe, ut refert Dubravius lib. 7. p. 59. Jordanus in Notis ad dictum locum lit. e, è Polonicis Scriptoribus Cro-

(7.) *Vandalus L. 3. p. 67.* Sarnitus lib. 6. p. 227. & alii. Convenit Crantius eodem sensu, iisdemque ferè verbis Misiconis Poloni infelicitatem, non tamen cum amissione libertatis Regni, conjunctam exprimere lib. 2. *Vandal. cap. 36. circa finem.*

Miseo.

§. XIV.

Falsa itaq; sunt, quæ de bellis & Crudelitate Misiconis II. Homini ignavi & timidi referunt adversæ causæ Patroni. E. *Novo quodam conjectura argu-*

mento sine jacturâ Veritatis concludere nobis li-

(8.) *Novæ ceat; alium fortè Misiconem regionis Slavice Principē conjectura fuisse.* Memorat enim Helmoldus illa ætate Bi-jam concludi lungo (qui alias etiam Boleslaus dicitur) Regi tur: nempe Obotitarum tres fuisse filios Miezeslaum, Naco-Misiconem nem, (qui idem qui Otto) & Sedrich; vel etiam, non Polonū nem, (qui idem qui Otto) & Sedrich; vel etiam, sed Principē si id admittere velis, ejus Pronepotes Udonem, quendam O. (idem is qui Otto) Gneum & Anatrock. Fieri ita-borirarum que potuit Regni Obotitarum divisio in tres ab Imperato- partes, sive propriâ voluntate, sive ex decreto re tribuari. Imperatoris. Refert etiam idem Helmoldus Udo- um fatu.

nam improvisè à quodam Saxonum Transfugâ confossum fuisse. lib. 1. cap. 15. & 19. Ex hâc itaque Nominum similitudine, ex tam convenienti Temporis ratione, ex justo liberorum Bilungi vel Pronepotum numero, ex factâ inter illos Princi-patus divisione, ex ipsâ Udonis violentâ morte, quid vetat Jonstonis amplecti conjecturam. Ita

enim

enim ille, Vandalis (iidem qui nobis Slavi dicuntur) illatum bellum, quod Mysico, qui incepit cum Miescone Polonia Rege confunditur, fratrem suum Ottонem ditione exiit, qui ad Imperatorem fugit. Vastati inter Salam & Albim à Miescone plures quam centum pagi, abducta XV M. hominum, Cunradus absque ulla gentis injuria reduxit Ostонem, & Miesconi, in Angustias redacto & petenti pax concessa eà lege, ut abductos homines & prædam restitueret. P.4. L.3. p.272.

SArmaticam SCHRADERE cupis defendere Gentem,
Dum nescire jugum SCEPTRA POLONIA probas,
Non ferro pugnas, non igne volente laces sis,
Ore sed exculto bella diserta moves.
Exoptent alii Castris insistere Martis
Tu cupis & Patriæ Miles, & esse Decus.

Præstantissimo Dno. Respondenti Gente & mente
florentissimo Juveni, Auditori industrio
ac modesto applaudit

J. SCHULTZ, DISP. PRÆSES.

Quod memor observas Cari vestigia PATRIS,
Gratulor, ô Pulchræ Digna Propago Domus;
Sed doleo, largoque exaurio lumina fletu,
Tam subito Tanto quod GENITORE cares.
Tam subito labat Alta Domus, tot fulta tropæis!
Tam subito Patria Gloria Tanta cadit!

Z

Tam

279. S. A. 1

Tam subito Clarum deplorat *Curia Sidus!*
Tam subito blandum Thespia turba *Patrem!*
Nos quoque Patronum! quem pubescentibus annis
Aonidum viridis juixerat herba mihi.
Sed bene, quod *Gnatis* reverenter habetur *Imago*,
Indole quem revocant restituuntque, **PATRIS.**
Hoc agis, hoc monstras Tu nunc; dum Palladis arma
Post *Fratrem* æquali captus amore vibras.
Macte animi! Cum *Fratre* quidem bene partibus æquis
Divisæ, *Patriæ* semina *Laudis* habes.
Horum germinibus pulchre viret Urna PARENTIS.
Quæ nuper *Summi* condidit *Offa Viri.*

Vivat Is in *Gnatis*. Sic molliter *Ipse* cubabit,
Hi **PATRIS.** in tumulo nobile Marmor erunt.

Nobil. Dn. RESPONDENTI post Fraternam hebdomadis superioris Disputationem, nunc etiam hastam-Palladiam vibraturo, gratulatur

CHRISTOPHORUS BEHR,
Eloqu. & Poët. Prof.

Nobilissimo
DN. DANIELI SCHRADERO,
Juniori.
S. P. D.
THEOPH: JUNGIUS.

*Q*ui turbo tot hactenus domus familiasq; affixit, is ita adibus
Vestrīs incubuit, ut alias quidem percasferit, Vestrās verò
si dicendum, quod res est, planè everterit. Quā in parte majo-
rem tibi lacrymis dolorem incussum esse, certus affirmare ausim.
Nulla

Nulla enim major calamitas, nulla acerbior Fortuna vis obtingere
cuiquam potest, quam que & decus, & tutamen omne secum
rapere videtur. Vidiata Consule Curia suum querit Marcellum
Ecclesia Numam, Schola aurelium, Familia Heclorem, & tota de-
niq. Patria suum Octavianum. Sed querunt, & tristi, quod con-
tingit fato, cadaveri spem voti inclusam conterrefacti deplorant.
Ait novus mihi quodammodo Sol ex ipsis tenebris oriri videtur,
quo ipso amictus publice Te sistere Luci in animum induxit. Quod
quidem institutum tanto maiorem meretur laudem, quanto magis
admiracioni. Teneat meroe, qui tamen maximus ita confectum
oppresumq; ut in arenam, presentibus summis Patrie Patribus de-
scendere, novasq; jam vires ad conflictum ostendere, handfuris ter-
giversatus. Ego, qui non tantum ex elegantiori studiorum culturâ,
sed ex sanguinis etiam nexus impense Te diligo, in laudes Tuas non
excurro, ne aliquam adulatoriis notam ipse mihi inuram. Hec unum
est, de quo Te iterum iterumq; monitum velim, ut, cum divina sic mo-
derante gratia, ex sanctissimo quo tinctus es lavacro, par cum beatissi-
mo, quem in cinere jam veneraris, Parente, nomen traxeris, pater-
nis etiam Virtutibus ita Te parem geras, ut nunquam animo exci-
dat, quâ Virtute, curaq; ac sudore ad tam altum honoris culmen
idem fuerit evectus. Ita Schraderorum fama ad seros se Nepotes
transfundet. Sua enim semper merces Virtuti constat. Vale
& rem Tuam semper age feliciter. dab. in Museo Aere Christi,
M D. CXCIII.

Ad Generosum
DOMINUM SCHRADERUM.

In quo Virtus avita & propria paria faciunt.
Dum Patrios cineres Urbs Patria condit & urnas,
Ac duplici extinctum funere Stemma dolet.

En! nova prælustri surgit de Stirpe SCHRADERI

Progenies, mocta Spes rediviva domus.

Fallitur extinctum reputans post fata SCHRADERUM,

In genito vivit, vivit & ipse DEO.

M. MICHAEL Ullitz/ Gedan.

Giubilo Celebre

All' Aplauso

Del Nobilissimo, e Dottissimo Signor

SIGNOR DANIELE SCHRADERO,

Studante, ne l' vna ed Altra Legge Esperto
e parimente Amicomico observantissimo.

1.

Hor che diro del secondo nato Schradero!
Figlio del primo ministro del secol nostro
quanto sia bello, e Sauio,
quanto sia Colmo di virtu, e d' ingegno
son grandi i merti, à Lui cedon La palma
há La Sapienza in volto, e D' Juone L' alma.

2.

Taccio il suo Genitore
prodigo delle Leggi, à nium secondo
è noto à tutto il mondo
quant' opro, quanto fé col suo valore
in questo secolo, nume di Danzica fu
e solo glimanaua L' esser divino.

3.

La cui madre tutta via
di sangue nobile, e di virtu sublime
Gloria, ed honor di Danzica

di

di beltá, di candor, vasta ed' opime
sol la Celeste *Prusia*
cantar degna é di Lei, etherei carmi
fondere i bronzi, ed' intagliari marmi.

4.

Schraderero glorioso
sequi dal Padre l' Joune steccato
Daniel Schraderero piu maestoso
s' unito al fratel suo, sedeuia al Lato.
Má *Schraderero* virtuoso
di celeste Scienza almondo apparue
Tal che li belli ingegni di lui foron larue.

5.

Da si alta radice
pullulo, germoglió, *Schraderero* il Dotto
che qual altro *Juone*
L' universo à stupor attira, é appella
e se di dir mi lice
al suo *Genitor* emula prole
e di due soli è un sole.

6.

O fortunato *Schraderero*
Tesor si degno à triomfar t' é dato
or fia sempre costante
Ti circondan il Lauro d' *Juone*
sei felice, e beato
nel goderé, e fruir Le dottrine d' *Juone*
il *Principe* delle Leggi.

7.

Doue lascio il fratello
oggi gran *Giurista*
di questa molto nobil *Danzica*

col

col poter nell' ingegno
Doma, è stringe ogni , argomenti
Gloria d' ogni Giurista
benehe sia pacifico e savio
ceder conuen og un à Schrader.

8.

O quanti a gl' oechi miei
s' apron di gran virtudi
musa non far saprei
che l' tuo dir non sostien opredi Dei
narra sol di Schrader i pregi alteri
non lice per narrare opre men belle
Tacere il Sole, e celebrar le stelle.

9.

Dal oriente fin al occidente
Grida la fama Gloriosa Tromba
di quel molto perito Schrader
tutta la Prusia rimbomba
delle solutioni acute
ch' à Schrader die
on de Danzica n' arse.

10.

Da questa nobil stirpe
la maggior die Danzica à noi discese ;
di cui tanto si pregia
Schrader, e du soui Aui altiere imprese
da si Sorgente egregia
pregianti i Gigli d' or, Prusia, e Danzica
Trar l' origine sua, con gloria e vanto.

Dá Don Giouanni la Qualia,

Maestro delle Linque Francese,
ed Italiana.

50

Hq. SATYR

So recht!
So bleibt es bey dem ausdrücklichen Ausspruch jenes Poeten,
dass:

Von Tugendhaften Leuten auch Tugendhafte Erben
entspreissen /
ja dass:

Die mächtigen Adler keine feige Tauben zeugen.
Freylich
so ist's!

Wer ersiehet nicht an Dir liebwehrtester Antwortender
einen ziemlichen Abdruck derer Vater- und Vetterlichen
Tugenden!

Dieses einziges unterfangen/
(alles andre zu geschweigen)
kan hievon ein reines Zeugniss abstatthen.

Aber Ach!

Eben da mein wehrtester Freund mit so rühmlichen Gedancken
umgehet:

Das zu keinen Tributen verpflichtete Pohlen-Land aufzuführen
muß er mit grossen Herzens-Schmerzen erfahren;

Daz vorher sein grosser Vetter
Bald darauß sein grosser Vater
den Tribut der Natur bezahlen.

Wie!

Soll ich gratuliren oder condoliren?
Iwar

Beydes befiehlet die Schuldigkeit /
Aber

Das Leid überwieget die Freude.

Denn /

Wer wolle so kleinern seyn und den Verlust zwener
so klugen Regenten ihm nicht lassen zu Herzen gehen!
Die so wohl Hohe als Niedrige dieser Stadt betrauren

Za ihn en
vor
unzählbare Meriten/
unzählbaren Dank /
unzählbare Erähnen auffopfern.

Ges.

C. 17. 8. 17. 17.

Getroß!
Sie sind gestorben aber Ihr Gedächtniß lebet.
Kurz:
Ihr Nahme hat sich mit der Ewigkeit vermählt.
Fahre fort
also
und
Läß Deiner Ahnen ruhmwürdige Verrichtungen
auch nach ihrem Ableben in deinem Gemüthe leben
und ein Antrieb zu gleichmäßigen beginnen
werden
So wird es Dir zu keiner Zeit an Ehren-Tributen
ermangeln.

Daniel Albrecht Schlieff.

FAVETE LINGUIS
Sarmatii Orbis Decora
per immensum seculorum decursum
illibata
Novo Vindice
efflorescunt
Hæc
si qua ulla
post gentem rerum Dominam
regere Imperio Populos
digna
Ipsa Jugi impatiens
sub Jugum committere
ac debellare superbos
adsueta,

In-

*In tactam cum Imperio Libertatem
conservavit
Una ex paucis,
post hominum memoriam
servitii Seniique expers
in Orbis miraculum perennat:
Tot Heroum quot Virorum
Mater
Invicto animi labore
ac singulari Virtutis exemplo
Barbaricos impetus
mutantibus Christianorum finibus
arcet.*

Macte animo

DANIEL SCHRADERE

*avitis Patriisque meritis
tua jam nunc additure.
Sic tua superi Coeptra
suspitent
surge in Spem novam
Patrii Orbis Urbisque
Utriusque non degener Civis!
Amico aestimatisimo
L. M. Q. P.*

NICOL: GODOF: KECKERBART.

Aa

Ex-

EXcute Veternum
Augustum Sarmatiæ Regnum !
novo gaudes Vindice
non pharetrato sed literato !

instituetur certamen
non armis sed lingvis
non gladiis sed scriptis.
Discute tristitiae nubila

Inclita SCHRADERORUM Familia !

quæ
haec tenus animum tuum quidem preserant
non tamen oppreserunt.

En !

Ex Patris funere
novus renasci videtur Phœnix,

qui
ipso cum sanguine
pariter ac nomine
virtutem induit paternam :
cujus testis oculatus
præsens est dies ,
qvâ

Lumen fatorum inclemtiā extinctum
gliscere rursus facis ,
dum

Orbem Sarmaticum

Virtute sua nunquam factum fuisse tributarium
virtute tuâ Schradere   ejus-

fig. 54.1.1
ejusdem à cunis Candidatus
erudito demonstras Orbi,
Egregium conatum

qui
augurium optatissimum
votum ardentissimum
jubilum lætissimum

in bonorum omnium excitat animis.
Macte hac virtutis Adoreâ

cum

Virtus *Schraderorum* nesciat humi repere altum amet
quo fieri

ut Matrem quia deperis
filiam facile quam ambis
Tibi desponses gloriam
nam

Patris premens vestigium
ad ejusdem honoris quoque evehelis fastigium
quia

non sine omni.

eodem gaudes nomine

Quod

Schrader suo

Gente ac mente Nobilissimo
cum perenni rerum secundarum incremento
adversarum vero decreimento
toto pectori appreccatur

HE N R I C U S F R E D E R U S.

Genere ac Virtute Florentissimo Juveni
DN. DANIELI SCHRADERO,
S. D.
DANIEL BONAVENTURA DILLGER.

Cum magna felicitatis pars sit, claris natalibus or-
tum esse; majoris, domestica virtute ad famam
eniti: Tum quidem utroque nomine felix dicendus
es, quod & Amplissimo Parenti ortum debes, & eam
vitæ rationem sequeris, qua te propria virtus olim e-
vehat. Nimirum, ut unioni auro inclusa potius de-
fertur pretium; ita si ad dignitatem sanguinis virtus
accedat, hoc promptius omnium ora virtusque in se
convertit. Id verò testatum jam is, SCHRADERE,
dum elegantiam ingenii à Parentibus traducem, ac
subinde politioribus literis excultam, in medium
profers: quo facis, ut procerum favorem Tibi con-
cilies, simul laudem & decus à doctis reportes. Ma-
gite hoc conatu, integerrimo satis, & fortuna tua di-
gno: quo eximié quidem ostendis, quantum spei
præfigias nobis; tum quam feliciter B. Parentis (cu-
jus obitum dolent maximi, medii, infimi) veltigia
pressurus sis olim, cuius Virtutum ut ex asse hæres
audias, precor optoque. Gedani, A. O. R.
M D C LXXXIII. d. Septembr.

• 5 (o) 9 •

00 A 6454

ULB Halle
002 935 880

3

sb.

WDRX

Farbkarte #13

B.I.G.

Black

3/Color

White

Magenta

Red

Yellow

Green

Cyan

Blue

Q. D. B. V.
UTATIONIS
DE
ONIA
UNQUAM
UTARIA,
CTIO V.
QUAM
E DIVINI NUMINIS
FRATIA,
IN
DANENSIMUM ATHENÆO,
ÆSIDE
NE SCHULTZIO,
HISTOR. PROFESS. ORDIN.
ATHENÆI INSPECTORE,
PRÆCEPTORE SUO
cultu atatem prosequendō,
ORIO MAXIMO,
S MATUTINIS,
mb. A. R. S. M DC XCIII.
m Examini submittit publicē
SCHRADER,
lanensis.
DAVIDIS FRIDERICI RHETII.